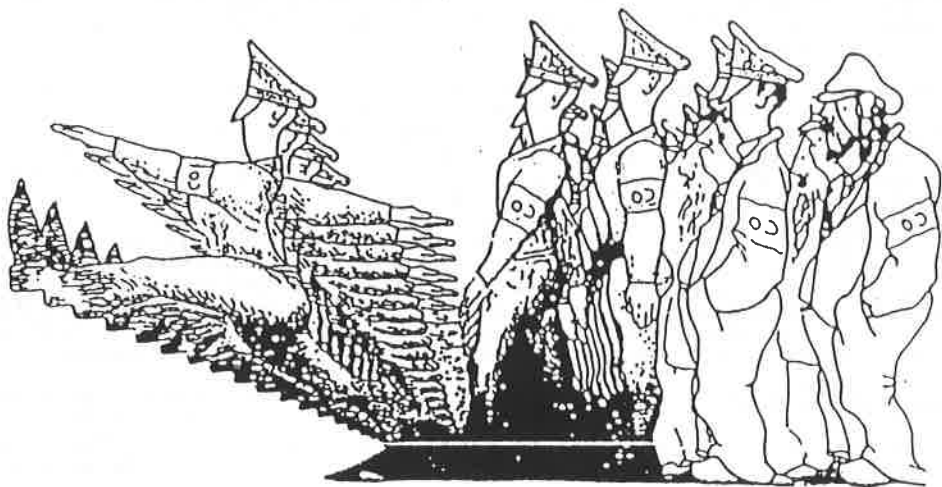

SIVARI

3/85

JONON
JATKOKSI?

Siviilipalvelu vapistuu = eläköön

totaalikieltäytyminen

Sotaministeriö on onnistunut tavoitteessaan. Se on johdonmukaisesti pyrkinyt palauttamaan aseistakieltäytyjät kokonaismaanpuolustuksen piiriin. Pihlajamäen laki tekee tämän sotaministeriötä tyydyttävällä tavalla. Mutta tulos ei ole tullut ilmaiseksi. Samalla sotaministeriön on täytynyt tunnustaa jokaisen yksilön häiritsemätön oikeus kieltäytyä aseista.

Sivariliitto pyrki organisoimaan rintaman joka estää sotaministeriötä toteuttamasta militarisoitumiskäytännöstään. Jonkinlainen rintama syntyi, mutta ei riittävä. Lain vastustus kaatui rohkeuden puutteeseen. Rauhanaatteen kannattajilla virkamieskunnassa ja eduskunnassa oli tietoa, mutta ei kiinnostusta tai rohkeutta heijastaa tietoja toiminnassaan. Olihan vastassa sotaministeriön hellittämätön järkipuhetta hylkivä jyrä.

Tämän lain muotoutumisprosessi on opettanut jotain: Jos haluat vaikuttaa syntymässä olevan lain sisältöön, ei riitä, että olet omasta mielestäsi oikeassa ja että ratkaisevassa asemassa oleva poliitikko on kanssasi samalla kannalla. Poliitikon on vielä päätettävä asettaa vaikutusvaltansa peliin edes jossain määrin. Eikä sekään riitä. Poliitikon on lisäksi käytännössä realisoitava vaikutusvaltansa olemalla paikalla kokouksissa, tutustumalla asian finesseihin, tekemällä oikealla hetkellä oikeat ehdotukset, kykenemällä väistämään vastustajan ansat jne. Siviilipalvelun kaltaisessa asiassa harva poliitikko, varsinkaan vaikutusvaltainen, tekee kaikkea tätä ilman tehokasta taustaorganisaatiota. Ja kun tällaista taustaministeriötä ei rauhanliikkeellä tietenkään ole, käy kuten nyt: oppositio ajaa hallituksen esityksen läpi hallituspuolueiden niskottelusta huolimatta!

Laki on kuitenkin nyt säädetty. Pyrimme etukäteen osoittamaan, että se on huono laki. Nyt meidän on osoitettava sama käytännössä. Meidän on osoitettava, että tämä laki ei toimi ja että se ei toimi, koska se rakentuu väärälle pohjalle. Erityisesti on osoitettava, että sivarit

eivät osallistu palo- ja pelastustehtäviin osana siviilipalvelua. Tämän ei pitäisi olla vaikeaa, kun ottaa huomioon, että lain valmisteluvaiheessa niin palomiehet, palopäällystö kuin sisäasiainministeriökin pitivät sivareiden sijoittamista palokuntiin mahdollisena.

Sivariliitto on arvostellut nykyistä 12 kuukauden palvelusaikaa perusteettomasti pidempänä kuin normaali 8 kuukauden varusmiespalvelu. Palvelusajan pidennys aina 16 kuukauteen asti on raakaa peliä. Sivariliitto tulee valmistelevaan ohjeita niille, jotka kieltäytyvät yliptkän palvelun viimeisistä kuukausista. Mikään ei voi estää rohkeaa ihmistä kieltäytymästä tekemästä sellaista minkä kokee luokkaavaksi. Kieltäytymisen seuraukset vain voidaan tehdä enemmän tai vähemmän inhottaviksi.

Siviilipalveluun tulevat uudet kielteiset piirteet eivät voi olla vaikuttamatta koko siviilipalvelusjärjestelmän uskottavuuteen. Rauhaliikkeen näkökulmasta katsottunahan siviilipalvelun pitäisi muodostaa tulevaisuudessa hämmöttävän, rauhanaatetta konkreettisella tavalla edistävän rauhanpalvelun siemen. Kun siviilipalvelun sisältö nyt ottaa askeleen aseellisen maanpuolustuksen suuntaan, tulee olemaan entistä vaikeampaa nähdä siviilipalvelu tällaisessa myönteisessä valossa.

Tuleva siviilipalvelulaki avaakin siviilipalvelusmiesliiton sisälle uuden ryhmän: totaalikieltäytyjät. Juuri sellaiset vaikeudet, joihin tämän lain vastustus törmäsi, ovat totaalikieltäytymisen eräs peruste. Voidaan väittää, että asevelvollisuuden ja pasifismin välillä on perustavanlaatuisen ristiriita, jota on mahdotonta sovittaa siviilipalvelun avulla ja siksi vakaumuksellisen pasifistin on kieltäydyttävä myös siviilipalvelun nimellä tarjottavista, mutta tosiasiaa armeijaa hyödyttävistä vaihtoehtoista. Lievemman kannan mukaan siviilipalvelu voisi ristiriitoinenkin olla mielekäs ja rauhanaatetta edistävä armeijan vaihtoehto, mutta nyt hyväksytyn lain voimaantulon jälkeen se ehdottomasti ei sitä ole.

Sivariliitto teki lainlaatijoille selväksi, että samalla kun Jehovan todistajista muodostunut totaalikieltäytyjien ryhmä vapautetaan vankilasta, tilalle synnytetään aivan väkisin uusi totaalien ryhmä ja ehkäpä jopa suurempi. Tätä ei ilmeisesti kyetty tuomaan kyllin konkreettisesti esille tai sitten asia on kaikessa yksinkertaisuudessaankin lainlaatijoille liian vaikeatajuinen.

Tulevien aseistakieltäytyjien on osoitettava jopa totaalikieltäytymisen avulla mitä mieltä he ovat siviilipalvelun kehittämisen nyky suunnasta.

Suhtautuminen siviilipalveluun tulee uuden lain voimaantultua (1987) siis muuttamaan myös sivariliiton sisällä. Olisi itsensä pettämistä jatkaa nykyisellä tiedotukseen ja tietopuoliseen aineistoon keskittyvällä linjalla. Eduskunnalla oli käytössään riittävästi tietoa tehdä aivan toisenlainen laki kuin mitä sotaministeriössä oli jo valmiiksi tehty. Mutta puuttui halua soveltaa tuota tietoa. Uusi laki on väliaikainen, ikäänkuin koe, jolla testataan onko sotaministeriö oikeassa vai olisiko tehtävä, kuten muut tahot sanovat. Tämän kokeen tulos riippuu aseistakieltäytyjistä itsestään.

Nyt ei ole aika selittää, että sotaministeriö ei tiedä tästä asiasta mitään ja että se lisäksi vetää härskesti kotiinpäin. Nyt on aika valmistautua osoittamaan käytännössä, miten huonosti sotaministeriön suunnittelema siviilipalvelujärjestelmä pyörii.

Jouko Väinänen

4. LEX PIHLAJAMÄEN KULKU EDUSKUNNASSA

Hallitus antoi eduskunnalle esityksensä siviilipalveluslain muuttamisesta 31.1.1985. Eduskuntakäsittelystä odotettiin pitkää, perusteellista ja runsaan julkisuuden siivittämää. Näistä toteutui vain ensimmäinen, eikä käsittelyn pituuskaan venynyt yli eduskunnan kesätaun. Seuraavassa on lyhyt katsaus eduskuntakäsittelyn vaiheisiin.

VALIOKUNTAAN LÄHETTÄMINEN

Ensimmäinen ratkaisu tehtiin asiaa valiokuntaan lähettämässä. Valiokunnan päätettyä eduskunta ns. lähetekeskustelun lopuksi, mutta asiallisesti ratkaisun tekee eduskunnan puhemiesneuvosto. Aiemmissä sivarilain säätämisaikavaiheissa noudatettavan mukaan asia päätettiin lähettää puolustusasiainvaliokuntaan, mikä on tietysti asian sisällön kannalta sekä outo että pahaenteinen valinta. Vasemmiston esityksestä samalla päätettiin kuitenkin, että asiasta pyydetään myös perustuslakivaliokunnan lausunto.

Itse lähetekeskustelu kiinnosti vielä lehdistöäkin, mutta oikeastaan siihen mielenkiinto sitten lopahtikin. Vihreät yrittivät saada pääkäsittelyn suorittavan valiokunnan vaihdetuksi, mutta ehdotus hänestettiin nurin.

KÄSITTELY PERUSTUSLAKIVALIOKUNNASSA

Perustuslakivaliokunta käsitteli Lex Pihlajamäen ja lakiesitystä jehovan todistajien kokonaisvapautuksesta pari kuukautta. Käsittely oli suhteellisen asiallinen, ja valiokunnan jäsenet kiinnittivät huomiota Lex Pihlajamäen moniin epäkohtiin (mm. ehdotettavan palvelusajan rangaistuksenluontoisuus, kaavailut perusoikeusrajoitukset, oikeusturvaongelmat).

Valiokunnan lausunto jäi kuitenkin laihaksi. Perustuslakivaliokunta edellytti ns. kasarmipykälän täsmenämistä siten, ettei sivareille voitaisi armeijan oloihin vedoten asettaa ylimääräisiä liikkuamis-, toiminta- ym. rajoituksia. Lisäksi valiokunta edellytti sivarien oikeusturvan parantamista. Myönteinen kannanotto oli myös valiokunnan omaksuma hallitusmuodon 75 §:n tulkinta sikäli, että poiketen eräistä aiemmin ja myös nyt käsittelyn aikana esitetystä käsityksistä valiokunta katsoi, ettei siviilipalvelulla tarvitse olla maanpuolustukseen liitty-

vää sisältöä. Päävastainen kanta olisi merkinnyt, että aseistakieltäytyjät voidaan määrätä vain sellaiseen korvaavaan palveluun, jolla on maanpuolustussisältö, ja toisena vaihtoehtona voi olla vain kokonaisvapautus. Kokonaisvapautuksen osalta perustuslakivaliokunta omaksui kannan, jonka mukaan se on mahdollinen vain perustuslainsäätämisyjärjestyksessä. Hallitusmuodon 75 §:n sanamuoto, syntyhistoria ja aiempi lainsäädäntökäytäntö olisivat puoltaneet tältä osin päinvastaista ratkaisua.

Kriittisesti perustuslakivaliokunnassa esiintyivät SKDL:n ja osin SDP:n edustajat. Jos valiokunnan sosialidemokraattinen varapuheenjohtaja Matti Louekoski olisi lähtenyt mukaan, olisi lausunto saattanut muodostua selvästi paremmaksi. Louekoski oli lopulta ainoa vasemmiston edustaja, joka ei jättänyt lausuntoon eriväviä mielipideitä.

Lausunnossaan perustuslakivaliokunta kylä korosti, että siviilipalvelun sisällön tulee kunnioittaa aseistakieltäytyjän vakaumusta. Mitään johtopäätöstä tästä se ei kuitenkaan tehnyt suhteessa Lex Pihlajamäen taustalla olevaan pyrkimykseen militarisoida siviilipalvelu. Känessä päätöksellä valiokunta kieltäytyi tekemästä yhdenvertaisuusvertailua sivarien ja varusmiesten välillä. Näin kysymys siviilipalvelusajan pidentämisestä jäi kokonaan valiokunnan huomiotta.

PUOLUSTUSASIAINVALIOKUNTA RATKAISIJANA

Eduskunnan puolustusasiainvaliokunnalla ei yleensä ole juuri töitä, sillä armeija tapaa hoitaa asiat muilla tavoin kuin lakeja säätämällä. Lex Pihlajamäki ja esitys jehovan todistajien vapauttamisesta olivat kuluvan kevään ainoat asiat valiokunnassa. Aikaa perusteelliseen paneutumiseen siis oli.

Hyvän pohjan valiokunnan lainsäädäntötyölle muodostivat myös kuultujen asiantuntijoiden lausunnot. Puolustusasiainvaliokunta kuuli paitsi hallituksen esityksen valmistelijoita ja sotilastahoja myös laajasti eri hallinnonalojen edustajia, rikosoikeussoppineita, eduskunnan oikeusasiamiestä, kunnallisia keskusjärjestöjä, ammattiliittoja, Sivariliittoa ja eräitä muita rauhanjärjestöjä sekä myös eräitä aseistakieltäytyjiä itseään.

Asiantuntijavaihe osoitti, että hallituksen esitykseen sisältyi todella paljon puutteita. Siviilipalvelusmiesten sijoittamista pelastushallintoon pidettiin paitsi huonona myös täysin toteuttamiskelvottomana ratkaisuna. Rikosoikeudelliset asiantuntijat vertasivat rangaistus-
säännöksiä silmä silmästä -periaatteen, arvostelivat rangaistusten ankaruutta ja toivat esiin huonosta lainvalmistelusta aiheutuvia huomattavia lainsoveltamisongelmia. Kasarmipykälän (26 §) todettiin olevan kaikkea järjellistä tarkoitusta vailla. Ulkoministeriö tyrmsi puolustusministeriön väitteen, jonka mukaan Pariisin rauhansopimus estäisi siviilipalvelusmiesten käytön kehitysyhteistyötehtävissä ulkomailla. Myös siviilipalvelun ytkeminen kokonaisuun puolustukseen sekä palvelusajan pidenten kohtasivat runsaasti kritiikkiä.

Kun asiantuntijavaihe on ollut perusteellinen ja paljon huomautuksia tuottava, käyvät eduskunnan valiokunnat yleensä jonkinlaisen yhteenvetokeskustelun, jonka jälkeen ongelmia ryhdytään selvittämään lainvalmistelijoilta pyydettyjen selvitysten sekä uuden asiantuntijakierroksen avulla. Näin odotettiin tapahtuvan myös Lex Pihlajamäen tapauksessa, mikä olisi merkinnyt päätöksäkäsittelyn siirtymistä syksyyn.

Toisin kuitenkin kävi. Lakiesityksen valmistelija, Pekka Pitkänen puolustusministeriöstä, toimitti valiokunnalle säilyttään ylimielisen paperin, jossa näkyttiin valikoivasti eri asiantuntijoiden lausuntoja. Heti perään valiokunta sai eteensä valmiin mietintöluonnoksen, ja päätöksenteko saattoi alkaa. Päätökset tehtiin parissa päivässä kesäkuun ensimmäisellä viikolla. Asiantuntijoiden kritisoima hallituksen esitys läpisi valiokunnan vähäisin muutoksin, jopa niin ettei valiokunta edes huomannut että hallitus oli jättänyt määraikaiseksi tarkoittamansa lain voimassaoloajan avoimeksi ja siis eduskuntakäsittelyssä täydennettäväksi. Ns. kakkoslakiehdotukseen eli lakiin, jolla ns. rankaisulaki jätettäisiin määräjäksi soveltamatta, valiokunta ei koskenut lainkaan. Tämä siitä huolimatta, että laki johtaa asiantuntijoiden mukaan erittäin hankalisiin tilanteisiin. (Esim. jos ATL on hylännyt hakemuksen sivarin ja jatkokieltäytymisen oikeuskäsittely on uuden lain voimaantullessa kesken.)

Yleensä eduskunnan valiokunnat pyrkivät siihen, että päätökset vastaavat valiokunnan jäsenten todellista kantaa. Nyt puheenjohtaja Mauri Miettinen (kok) halusi välttämättä tehdä päätökset juuri niinä päivinä, jolloin sekä SKDL:n että SDP:n valiokuntaryhmien puheenjohtajat olivat ulkomaanmatkan takia estyneitä ja ko. ryhmillä oli muitakin esteitä. Tilapäisellä enemmistöllä lakiin palautettiin siviilipalvelusmiesten koulutuslainta (11.2 §), jotka oli jo päätetty kokonaan pyyhkii yli.

Vastalauseen puolustusasiainvaliokunnan mietintöön jätti vain SKDL, joka ehdotti käsittelyn pohjaksi Ville Komsin ym. kansanedustajien rinnakkaista lakialoitetta sekä kritisoi valiokunnan menettelyä ja lakiin jääneitä heikkouksia ja suoranaisia "sammakoita".

VOIMASSAOLOAIKA 1987-1991

Hallituksen esityksen ja puolustusasiainvaliokunnan mietinnön pahimmat lakitekniiset mokat jouduttiin korjaamaan eduskunnan suuressa valiokunnassa. Samalla ratkaistiin Lex Pihlajamäen voimassaoloaika, joksi tuli 1.1.1987-31.12.1991. (Tämä merkitsee ainakin kahta asiaa: sivarin ehtiä pyrkii ja päästä vielä vanhan lain aikana, ja koko laki ehdittään haluttaessa kumota ennen kuin se astuu edes voimaan.)

TAYSISTUNTOKÄSITTELY

Ennen suurta valiokuntaa asia oli ehtinyt käväistä eduskunnan täysistunnossa ensimmäisessä käsittelyssä, jossa voidaan vain keskustella. Käsittely kuitenkin osoitti, että julkisuuden vähäisyydestä huolimatta asia kiinnosti ainakin joitain piirejä, sillä asian jäätyä pöydälle pidettiin varta vasten uusi eduskunnan täysistunto illalla 11.6., jotta Lex Pihlajamäki varmasti saataisiin säädetyksi ennen eduskunnan kesätaukoa.

Toinen käsittely pidettiin 13. ja 14.6., joista jälkimmäisenä päivänä olivat lain sisältöä koskevat hänestykset:

- Ville Komsin ehdotus, jonka mukaan vapautus asepalvelusta olisi laajennettu koskemaan myös sodan aikaa, kaatui äänin 140-33 (1 §)

- Äänin 134-37 hylättiin Kati Peltojan (skdl) ehdotus sivaripaikojen valikoiman laajentamisesta mm. kehitysyhteistyöhön (2 §)

- Eduskunta hyväksyi siviilipalvelun pidentämisen 16 kuukauteen äänin 131-41. Vastaehdotuksena oli Kalle Könkkölän (vihr) ehdotama nykyinen 12 kk (3 §)

- Ulla-Leena Alpin (skdl) ehdotus rauhankasvatuksen koulutuslinjan ottamisesta pelastushallinnon ja sosiaali- ja terveyshallinnon rinnalle kaatui äänin 132-39 (11 §)

- Kalle Könkkölä ehdotti sivarien oikeusturvan parantamista ja rangaistusten alentamista. Eduskunta hylkäsi ehdotuksen äänin 136-34 (14 §)

- Ville Komsin (vihr) ehdotus Sora-liikkeen vaatiman reserviläisten ennakkokiellettyisoikeuden toteuttamisesta kaatui äänin 136-32 (25 §)

- Vastoin Kati Peltolan ehdotusta kasarmipykälä pysytettiin laissa äänin 137-32 (26 §)

Äänestyksissä Komsin ym. rinnakkaisaloitteeseen pohjautuvat ehdotukset saivat taakseen vihreiden ja SKDL:n ryhmät, Liisa Kulhian sekä äänestyksestä riippuen 7 - 13 ääntä SDP:n ryhmästä. Lisäksi RKP:n Håkan Nordman ja Ole Wasz-Höckert äänestivät siviilipalvelun pidentämistä vastaan.

Eduskunnan viimeisenä istuntopäivänä 18. 6. pidettiin lain kolmas käsittely, jossa voidaan päättää vain lain hyväksymisestä tai hylkäämisestä sekä mahdollisista perustelulausumista. Eduskunta päätti hyväksyä lain äänin 128-31, ja äänin 126-33 kaatui ehdotus perustelulausumasta, jossa olisi edellytetty asetusvalmistelun tapahtumista työvoimaministeriössä eikä puolustusministeriössä.

Sosialidemokraateista kannattivat vihreiden ja SKDL:n edustajien tekemiä erilaisia ehdotuksia kautta linjan Arja Alho, Paula Eenilä, Tarja Halonen ja Liisa Jaakonasaari sekä muutoin Kaj Bärlund, Tuulikki Hämäläinen, Mats Nyby, Saara-Maria

Ei näin...

...VAIN MIELELLÄN
NÄIN!

Paakkinen, Reino Paasilinna, Arna-Liisa Piipari, Jouko Skinnari, Pekka Starast, Kari Urpilainen, Risto Ahonen (vain 11 §) ja Juhani Surakka (vain asetusvalmistelua koskeva perustelulausuma).

RKP:n ryhmään lukeutuva Ahvenanmaan edustaja Gunnar Jansson äänesti johdonmukaisesti tyhjää asian käsittelyssä.

LAKI MUUTTUU - MIKÄ MUU?

Eduskuntakäsittely jätti koko asiasta keskeneräisyyden maun. Perustuslakivaliokunta, puolustusasiainvaliokunta ja viime mainitun puheenjohtaja vakuuttivat kaikki, että siviilipalvelun sisällön tulee olla vakaumusta kunnioittavaa. Kuitenkin lain 11 §:ään kirjattiin koulutuslinjat, tosin sanamuotoa hieman väljentäen. Eduskunnan tahto jäi siis vähintäänkin epäselväksi.

Voikin sanoa, että lain eduskuntakäsittely jätti paljon asioita avoimiksi. Varmaa on vain, että ne siviilipalvelusmiehet, joiden vakaumusta ei ole hyväksytty ennen 1.1.1987, joutuvat palvelemaan 16 kuukautea. Palveluksen sisältö ja käytännön palvelusjärjestelyt jäivät pitkälti asetuksen sekä hallintopäätösten varaan.

Työvoimaministeri Urpo Leppänen (smp) kävi lain kolmannessa käsittelyssä eduskunnan puhujapöytäsaunassa erikseen ilmoittamassa, että työvoimaministeriöllä on asian kanssa sormi suussa. Merkitseekö tämä sormen ja samalla koko käden pesemistä asetusvalmistelun osalta, jää nähtäväksi. Ne tiedot, mitä puolustusministeriön suunnitelmista asetuksen suhteen on olemassa, ovat erittäin huolestuttavia.

Loppuvaiheessa Lex Pihlajamäki aiheutti kuohuntaa SDP:n eduskuntaryhmässä, joten voi ainakin toivoa, ettei lakia täydentävän asetuksen käsittely hallituksessa ole mikään lähipuutojuttu. Aikaakin on puolitoista vuotta lain voimaantuloon, joten haluttaessa voidaan asetusvalmistelun kestessä lakiakin vielä muuttaa. Useita mahdollisuuksia siis on yhä avoimena.

Martin Scheinin

Laki asetettomasta palveluksesta ja siviilipalveluksesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

(Kommentit: Jorma Hörkkö 1-11§, Soile Pohjonen 12§-)

15 Nykyinen

Tuleva

Asevelvollinen, jota uskonnolliseen tai eettiseen vakaumukseen perustuvat vakavat omantunnonsyyt estävät suorittamasta asevelvollisuuttaan asevelvollisuuslaissa säädettyssä järjestyksessä, voidaan vapauttaa aseellisesta palveluksesta rauhan aikana. Aseellisesta palveluksesta vapautetun on suoritettava asetonta palvelusta tai siviilipalvelusta niin kuin tässä laissa säädetään.

Asevelvollinen, jota uskonnolliseen tai eettiseen vakaumukseen perustuvat vakavat omantunnonsyyt estävät suorittamasta asevelvollisuuttaan aseellisesta palveluksesta asevelvollisuuslaissa (452/50) säädettyssä järjestyksessä, on hakemuksestaan vapautettava aseellisesta palveluksesta rauhan aikana. Aseellisesta palveluksesta vapautetun on suoritettava asetonta palvelusta tai siviilipalvelusta niin kuin tässä laissa säädetään.

-Palvelukseen hakeutumisesta säädetään tarkemmin 4§:ssä. Sallittujen vakaumusten piiriä ei muutettu. Hakijalla tulee edelleenkin olla "vakavia omantunnonsyitä" jotka perustuvat "uskonnolliseen tai eettiseen vakaumukseen".

2§

Nykyinen 1. momentti

Tulevat 1 ja 3 momentti

Asevelvollisen, joka on 1 §:n nojalla vapautettu aseellisesta palveluksesta, on ensi sijassa suoritettava asetonta palvelusta puolustuslaitoksessa. Tällaiseen palvelukseen määrättyä sanotaan tässä laissa asettomaksi.

Asevelvollisen, joka on 1 §:n nojalla vapautettu aseellisesta palveluksesta, on ensi sijassa suoritettava asetonta palvelusta puolustusvoimissa. Tällaiseen palvelukseen määrättyä sanotaan tässä laissa asettomaksi.

Kunnat ja kuntainliitot sijoittavat siviilipalvelusmiehiä pääsääntöisesti näiden saamaan siviilipalveluskoulutukseen liittyviin tehtäviin siten kuin siitä niiden ja valtion kesken erikseen sovitaan.

-Pykälään ei tullut asiallisia muutoksia. Sotakoneiston nimen muuttaminen laitoksesta voimaksi on macho-kulttuuriin sopivaa sanamagiana. Uusi 3.momentti nostaa lain tasolle sen käytännön, jota työvoimaministeriö on jo noudattanut, toisin sanoen kunnat ja kuntainliitot eivät ole voineet sijoittaa sivareita mihin tehtävään hyvänsä vaan ministeriö on kontrolloinut tehtävät, kun se on laitoksen palveluspaikaksi hyväksynyt tai määrännyt sinne miehiä.

Tuleva:

Valtioneuvosto voi tarvittaessa määrätä yksikkökohtaiset siviilipalvelusmiesten sijoitusvelvollisuudet 2 §:ssä tarkoitetuille valtion siviilihallinnon hallintoyksiköille.

Siviilipalvelusmiesten sijoittaminen ja heidän palveluksensa järjestämisen yleinen johto ja valvonta kuuluu työvoimaministeriölle, jonka on vuosittain esiteltävä valtakunnallinen siviilipalvelusmiesten seuraavan vuoden sijoitussuunnitelma valtioneuvoston vahvistettavaksi.

Työvoimaministeriön apuna valmistelevana ja lausuntoja antavana elimenä siviilipalveluksen suunnittelua ja järjestelyä koskeissa asioissa toimii siviilipalvelusasiain neuvottelukunta. Tärkeimmät säännökset neuvottelukunnan tehtäviistä ja kokoonpanosta annetaan asetuksella.

-Pykälän 1 momentti mahdollistaa sivarikasarmien syntymisen. Jos työvoimaministeriö ei vastaisuudessa sijoita siviilipalvelusmiehiä kuin tiukasti 11 §:n 2 momentissa mainittuihin tehtäviin, monien laitosten halu ottaa sivareita katoaa. Näin synnytettyä palveluspaikkapulaa voidaan korjata määrämällä joillekin valtion laitoksille velvollisuus ottaa vastaan niin paljon sivareita kuin majoitusmahdollisuudet ja muut voimavarat antavat periksi. Tie- ja vesirakennuslaitoksessa oli 1970-luvun alkupuolella sivareita kasarmimaisesti majoitettuna tietöitä tekemässä. Huonojen kokemusten vuoksi työvoimaministeriö kuitenkin lopetti sivareiden sijoittamisen tietöihin.

-2 momentissa on uutta sijoitussuunnitelma, joka tulee peräti maan hallituksen vahvistettavaksi. 3 momentissa mainittu neuvottelukunta on ennen asetuksen vahvistamista vielä arvoitus. Neuvottelukunnat ovat yleensä eri viranomaisten toimintoja yhteensaattavia elimiä, joissa on usein ao. alan etujärjestön edustus hallinnon demokraattisuuden korostajana. Sivariliittoa pyydetään tuskin mukaan.

3 §:n 1 ja 2 momentti

Nykyinen:

Aseettoman tulee palvella 90 päivää ja siviilipalvelusmihen 120 päivää yli asevelvollisuuslainsa säädetyn yleisen palvelusajan.

Aseetonta tai siviilipalvelusmiestä, joka ei ole astunut palvelukseen ennen kuin hän on täyttänyt 30 vuotta, ei sen jälkeen enää siihen velvoiteta.

-Palvelusaikaa pidennettiin 120 päivällä. Pidennetty palvelusaika koskee niitä jotka hyväksytään palvelukseen ensi vuoden jälkeen. Jos haluaa palvella vain 360 päivää, kannattaa hakeutua sivariin välittömästi. Koska kaikki eivät aloita palveluaan heti hyväksymisen jälkeen, tulee jonkin aikaa olemaan samanaikaisesti sekä lyhyttä että pitkää palvelusta suorittavia.

Tuleva:

Aseettoman tulee palvella 90 päivää ja siviilipalvelusmihen 240 päivää yli asevelvollisuuslainsa säädetyn yleisen palvelusajan.

Aseetonta tai siviilipalvelusmiestä, joka ei ole astunut aseelliseen tai aseettomaan palvelukseen taikka siviilipalvelukseen ennen kuin hän on täyttänyt 30 vuotta, ei sen jälkeen enää siihen velvoiteta.

-2 momentin muutos antaa 30 vuotta täyttäneelle aseellista palvelusta suorittavalle mahdollisuuden päästä sivariin. Nykyisin tämä on ollut epäselvää.

4 §

Nykyinen:

Ilmoitus sellaisista omantunnonsyistä, jotka estävät asevelvollista suorittamasta aseellista palvelusta, on tehtävä kutsunnassa kutsuntalautakunnalle.

Kutsunnan jälkeen saadaan ilmoitus tehdä sotilaspiirin esikunnalle taikka sen joukko-osaston komentajalle, jossa asianomainen suorittaa palvelustaan.

Ilmoituksensa tueksi on asevelvollisen esitettävä selvitys vakaumuksensa todellisuudesta.

Tuleva:

Hakemus aseellisesta palveluksesta vapauttamiseksi on annettava kutsunnassa kutsuntalautakunnalle taikka toimitettava kutsunnan jälkeen sotilaspiirin päällikölle tai sen joukko-osaston komentajalle, jossa asianomainen palvelee. Hakemukseen tulee sisältyä ilmoitus ja vakuutus 1 §:ssä tarkoitettujen omantunnonsyiden olemassaolosta.

-Vastaisuudessa sivariin hakeudutaan hakemuskaavake täyttämällä. Lakiestityksen perusteluissa muistutetaan, että väärän kirjallisen todistuksen antamisesta on säädetty rikoslain 17 luvun 8 §:ssä sakko tai enintään vuosi vankeutta. Periaatteessa siviilipalvelukseen ei siis vieläkään pääse vain sinne hakeutumalla vaan 1 §:ssä tarkoitettu vakuamus on oltava. Ellei vakaumuksettomuuttaan kuitenkaan tunnusta, em. rikoslain kohtaa on jokseenkin mahdoton soveltaa.

5 §

Nykyinen:

Määräyksen aseettomaan palvelukseen tai siviilipalvelukseen antaa asevelvollisten tutkijalautakunta.

Tutkijalautakuntaan kuuluu lainoppinut puheenjohtaja, jolla on kokemusta tuomaritoimessa, sekä 4 jäsentä, joista yhden tulee olla vähintään esiupseerin arvoinen vakinaisessa palveluksessa oleva upseeri, yhden psykiatri ja yhden oikeusministeriön edustaja. Tutkijalautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenille määrätään kullekin kaksi henkilökohtaista varamiestä. Puheenjohtajan ja jäsenet sekä varajäsenet määrää valtioneuvosto 3 vuodeksi kerrallaan.

Tutkijalautakunnassa on vastaavasti noudatettava, mitä tuomarin esteellisyydestä ja äänestämisestä ylioikeudessa on voimassa.

Tuleva:

Päätöksen aseellisesta palveluksesta vapauttamisesta sekä aseettomaan palvelukseen tai siviilipalvelukseen määräämisestä tekee kutsuntojen yhteydessä kutsuntalautakunta ja muissa 4 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa sotilaspiirin päällikkö.

Jos 1 §:ssä tarkoitettujen omantunnonsyiden olemassaolosta on annettu sellainen ilmoitus ja vakuutus kuin 4 §:ssä on säädetty, on hakija vapautettava aseellisesta palveluksesta sekä määrättävä sellaiseen palvelukseen, jota ilmoitus edellyttää.

-Asevelvollisten tutkijalautakunta lakkautetaan. Sanat "ilmoitus edellyttää" pykälän lopussa ovat harhaanhohtavan epämääräisiä. Koska vakuumusten tutkiminen on lakiesityksen perustelujen mukaan tarkoitettu lopetetaan, sanoja ei voi tulkita niin, että sotilaspiirin päällikkö tai kutsuntalautakunta hakijan tarkoituksesta huolimatta miettivät edellyt-

tääkö ilmoitus armeijaan menoa vai siviilipalvelusta. Vain jos hakijan tarkoitus jää jostakin syystä niin epäselväksi ei sitä saada selville, voidaan miettiä mitä ilmoitus edellyttää.

6 §

Nykyinen:

Tutkijalautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla oikeusministeriöön 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksiannosta, ei kuitenkaan, milloin asevelvollinen on määrätty siviilipalvelukseen. Oikeusministeriön päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Jos päätökseen ei saa hakea muutosta, on siitä päätöksessä mainittava.

-Jos hakemus on epäselvyyden takia tulkittu väärin ja hakija on määrätty palvelukseen johon hän ei ole halunnutkaan, voi hän tämän pykälän nojalla valittaa.

10 §:n uusi momentti

Nykyinen:

Tulosa:

Kutsuntalautakunnan ja sotilaspiirin päällikön tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea valittamalla muutosta kutsunta-asiain keskuslautakunnalta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta. Valitusasian käsittelystä kutsunta-asiain keskuslautakunnassa on muutoin voimassa, mitä asevelvollisuuslaissa on säädetty.

Asevelvollista, jonka asia on vireillä valitusasteessa, ei saa määrätä astumaan palvelukseen, ennen kuin asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu.

Tulosa:

Aseettoman palvelus puolustusvoimissa on järjestettävä siten, ettei hänen vakaumuksensa joudu ristiriitaan palvelustehtävien täyttämisen kanssa.

- Momentti vastaa uutta 11 §:n 1 momenttia

11 §

Nykyinen:

Siviilipalveluksen järjestäminen samoin kuin siviilipalvelusmiehen valvonta ja kurinpito kuuluvat sen laitoksen päällikölle tai hänen määräämälleen laitoksen virkamiehelle, jossa asianomainen suorittaa siviilipalvelusta.

Tulosa:

Siviilipalvelusmiehen palvelus on järjestettävä siten, ettei hänen vakaumuksensa joudu ristiriitaan palvelustehtävien täyttämisen kanssa.

Tulosa: (jatkoa)

Siviilipalvelus käsittää asianomaisten ministeriöiden johdolla ja valvonnassa annettavan lähinnä pelastushallinnon alaan ja sosiaali- ja terveyshallinnon ensiapuala- laan liittyvän koulutuksen sekä siihen liittyvän käytännön harjoittelun ja työskentelyn jossakin 2 §:n 2 momentissa tarkoitettussa hallintoyksikössä, siten kuin siitä asetuksella tarkemmin säädetään.

Siviilipalvelukseen liittyvän koulutuksen järjestäminen kuuluu kullekin asianomaiselle ministeriölle tai niiden alaisille virastoille tai laitoksille. Käytännön harjoittelun ja työskentelyn järjestäminen samoin kuin siviilipalvelusmiehen valvonta ja kurinpito kuuluvat sen laitoksen päällikölle tai hänen määräämälleen laitoksen virkamiehelle, jossa asianomainen suorittaa siviilipalvelusta.

-Nykyisessä laissa tai asetuksessa ei ole määritelty siviilipalveluksen sisältöä. Työvoimaministeriö on periaatteessa voinut järjestää palveluspaikkojen puitteissa. Ministeriö ei olisi toiminut lainvastaisesti vaikka se olisi määrännyt kaikki sivarit joko Lohjan väestönsuojelukouluun tai Tampereen rauhan- ja konfliktitutkimuslaitokseen. Sisältö on riippunut työvoimaministeriön kautta ilmenneestä poliittisesta tahdosta ja valtion rahatilanteesta.

-Uudessa 11 §:ssä siviilipalvelus on määritelty. Siviilipalveluspaikat tulevat olemaan "lähinnä pelastushallinnon tai sosiaali- ja terveyshallinnon ensiapuala- laan liittyviä". Lainausmerkeissä oleva kohta kuuluu hallituksen esityksessä: "pelastushallinnon alaan ja sosiaali- ja terveyshallinnon lähinnä ensiapuala- laan liittyviä". Lähinnä-sanan siirtäminen eduskunnassa lievensi jonkin verran hallituksen esitystä.

-Myös uusi laki jättää työvoimaministeriölle paljon valtaa siviilipalveluspaikkojen valinnassa. Tällä hetkellä noin 10 % sivareista on pelastushallinnon alalla Lohjan väestönsuojelukoulussa, Espoon palo-opistolla ja eräillä lentokentillä. Osuutta pyrittäneen ratkaisevasti lisäämään. Kuinka suureksi se nousee, riippuu siitä paljonko valtion varoja pelastushallinnon uusiin palveluspaikkoihin tullaan sijoittamaan.

-Pykälään sisältyy myös toinen siviilipalveluksen määritelmä: palvelus muodostuu koulutuksesta, koulutukseen liittyvästä käytännön harjoittelusta ja työskentelystä. Näin väljä määrittely ei sinänsä merkitsisi muutoksia nykyiseen tilanteeseen. Lakiesityksen perusteluissa kuitenkin ilmoitetaan, että tarkoituksena on antaa kaikille sivareille kahden kuukauden peruskoulutus. Asetuksella tullaan tarkemmin säätämään koulutuksen sisällöstä. Koska asetus valmistellaan puolustusministeriössä, sivareilla ei ole syytä optimismiin. Todennäköisesti koulutukseen tulee kuulumaan samantyyppinen ei-sotilaallinen koulutus kuin armeijassa (miten vuode sijataan, kuinka syödään veitsellä ja haarukalla ym. tapakasvatus) ja ensiapukurssi. Turvallisuuspolitiikan perusteita tuskin opetetaan armeijan mallien mukaan, ei ainakaan siltä osin kuin on kysymys asevaraisesta turvallisuuspolitiikasta.

-Onko siviilipalveluksen sisältö tulevaisuudessa militaristinen? Kysymykseen ei ainakaan vielä voi antaa ehdotonta kyllä- tai ei-vastausta. Yksittäisen siviilipalvelusmiehen työtehtävät saattavat tulevaisuudessakin olla humanitaarista ihmisten auttamista. Mutta ne voivat myös olla jatkuvaa valmentautumista tuntemattomasta syystä aiheutuvaan katastrofiin ja niihin voidaan yrittää sisällyttää sotilaallista kuria tai vallanalaisuutta toisilla nimillä. Sivari saattaa joutua suoraankin kosketukseen aseellisen maanpuolustuksen kanssa: eräillä lentokentillä on myös sotilaskoneita. Ero aseettoman palveluksen ja siviilipalveluksen välillä voi joissakin tilanteissa olla olematon. Asetus ja tulevat valtion budjetit ratkaisevat paljon.

-Yllä mainitun vuoksi on tärkeätä ettei ketään pakoteta toimimaan aseellisen maanpuolustuksen tukijoukoissa. Lain 11 §:n 1 momentissa onkin lupaava säännös: palvelus on järjestettävä niin ettei se joudu ristiriitaan yksilön vakaumuksen kanssa. Koska siviilipalveluksen sisältöä ei ole laissa tarkkaan määritelty, tällä säännöksellä voi olla ratkaiseva merkitys tulevien sivareiden sijoittumiselle. Jos työvoimaministeriö - joka ensimmäisenä joutuu ottamaan kantaa jostakin palveluspaikasta kieltäytyvään sivarin ilmoitukseen - soveltaa lakia vakaumusta kunnioittaen, monelta harmilta vältytään. Toinen vaihtoehto on tämän pykälän nojalla syntyvät oikeudenkäynnit, sillä asian riitautuessa ratkaisun tekee viime kädessä tuomioistuin.

PIENET PALVELUSPAIKAT VETOSIVAT

Yli 60 erilaista laitosta ympäri Suomen vetosi vähän ennen uuden siviilipalveluslain hyväksymistä eduskuntaan ja työvoimaministeriöön jotta heidän siviilipalvelusmiehensä säilytettäisiin. Suurin osa nykyisistä siviilipalveluspaikoista (n. 200) voidaan lakkauttaa kun uusi laki astuu voimaan koska niillä ei ole tarpeeksi suurta kiintiötä siviilipalvelusmiehille. Näistä laitoksista yli 60 siis vetosi että työvoimaministeri ja eduskunta ryhtyisivät tarpeellisiin toimenpiteisiin jotta laitokset tulevaisuudessakin saisivat pitää siviilipalvelusmiehiä. Vetoituksen alullepanija oli Rauhan- ja konfliktintutkimuslaitoksen johtaja Vilho Harle.

VANHA

13 §. Palveluksessa tehdystä järjestysrikkomuksesta voidaan siviilipalvelusmiehelle määrätä kurinpitorangeistuksena:

- 1) varoitus;
- 2) työtä yli säännönmukaisen työajan enintään 4 tuntia päivässä, kuitenkin enintään 7 päivän aikana; tai
- 3) kieltä poistua hänelle määrätystä oleskelupaikasta enintään 8 viikon ajaksi.

UUSI

Palveluksessa tehdystä järjestysrikkomuksesta voidaan siviilipalvelusmiehelle määrätä kurinpitorangeistuksena:

- 1) varoitus;
- 2) työtä yli säännönmukaisen työajan enintään 4 tuntia päivässä, kuitenkin enintään 5 päivän aikana; tai
- 3) kieltä poistua hänelle määrätystä oleskelupaikasta enintään 15 vuorokauden ajaksi .

Vaikka eduskunnan oikeusasiamieskin oli edellyttänyt lakia uudistettaessa siviilipalvelusmiesten oikeusturvan parantamista uudistamalla kurinpitopykälät eivät muutokset olleet tämän suurempia. Liiton mielestä ja Komsin ym lakialoitteen mukaan kurinpitorangeistuksia olisi pitänyt uudistaa huomattavasti perusteellisemmin. Siviilipalvelusmiesten oikeusturvahan on kurinpitorangeistuksien osalta paljon varusmiesten oikeusturvaa huonompi, mitään valitusmenettelyä mm ei ole.

MILLIN PÄÄSSÄ RAUHASTA!

Pasilan Rauhanaseman rakentaminen jatkuu tulipalosta huolimatta. Vaikka vakuutus korvaakin merkittävän osan palovahingoista, on aseman kansalaiskeräyksen tavoite jouduttu nostamaan miljoonaan markkaan.

Kilo kahden tuuman nauvoja à 25 mk

mk

Junalipun hinta (vallinnainen matka)

mk

VANHA

Jos siviilipalvelusmies laiminlyö saamansa kutsun mukaisesti tai hänelle annetun loman päätyttyä *saapua palvelukseen* tai karkaa palvelupaikastaan ja on perusteltua syytä otaksua, ettei hän ottaisi ojentuakseen kurinpitörangaistuksista, hänet on tuomittava siviilipalveluksen välttämiseksi vankeuteen ajaksi, joka vastaa kahta kolmatta osaa hänen jäljellä olevasta palvelusajastaan lisätynä enintään neljällä kuukaudella, *kuitenkin niin, ettei palveluksessaolon ja rangaistuksen yhteenlaskettu aika saa ylittää yhtä vuotta*. Mikäli hän rikkoo tai yllyttää toista rikkomaan laitoksen järjestystä tai niskoittelun tai muun palveluksesta kiellettyjen toimien johdosta on suorittamatta hänelle määrättyjä palvelustehtäviä ja jos on ilmeistä, ettei hän ottaisi ojentuakseen kurinpitörangaistuksista, hänet on tuomittava siviilipalvelusmiehen kuuliaisuusrikoksesta edellä mainittuun rangaistukseen.

UUSI

Jos siviilipalvelusmies laiminlyö *velvollisuutensa saapua palvelukseen* saamansa kutsun mukaisesti tai hänelle annetun loman päätyttyä *taikka* karkaa palvelupaikastaan ja on perusteltua syytä otaksua, ettei hän ottaisi ojentuakseen kurinpitörangaistuksista, hänet on tuomittava *siviilipalveluksen välttämiseksi* vankeuteen ajaksi, joka vastaa kahta kolmatta osaa hänen jäljellä olevasta palvelusajastaan lisätynä enintään *viidellä* kuukaudella. Palveluksessaolon ja rangaistuksen yhteenlaskettu aika *ei kuitenkaan* saa ylittää *yhtä* vuotta *neljää* kuukautta. Jos hän rikkoo tai yllyttää toista rikkomaan laitoksen järjestystä *taikka* niskoittelun tai muun palveluksesta kiellettyjen toimien johdosta on suorittamatta hänelle määrättyjä palvelustehtäviä ja jos on ilmeistä, ettei hän ottaisi ojentuakseen kurinpitörangaistuksista, hänet on tuomittava *siviilipalvelusmiehen kuuliaisuusrikoksesta* edellä mainittuun rangaistukseen.

Siviilipalveluksen välttämisen enimmäisrangaistus nousee siis myös **lisäyksen** osalta 4 kuukaudesta 5 kuukauteen mikä yhdessä palvelusajan pidentymisen kanssa aiheuttaa sen, että siviilipalveluksen välttämistä voi periaatteessa saada lähes 16 kuukauden ehdottoman vankeusrangaistuksen. Jos kyse olisi normaalista rikoksesta saisi ensikehtalainen olla tehnyt melkoisen törkeän rikoksen saadakseen tällaisen tuomion. Eduskuntakäsittelyssä kuullut rikosoikeuden professorit kiinnostivat myös huomiota uuden lain rangaistusmääräysten moninaisiin puutteisiin ja ankaruuteen mutta näilläkään lausunnoilla ei ollut mitään vaikutusta. Samalla kasvoi myös enimmäisrangaistus siviilipalvelusmiehen kuuliaisuusrikoksesta. Eli jos ei kurinpitörangaistuksista näytä ottavan ojentuakseen voi järjestysrikkomuksiin syyllistymisestä saada lähes 16 kuukauden vankeusrangaistuksen! Täytyy vain toivoa, että rangaistuskäytäntö ei kuitenkaan kovin paljon muutu mutta jonkin verran se ankaroituu pakotakin 2/3 osan jäljellä olevasta palvelusajasta ollessa pääsääntöisesti enemmän kuin ennen.

JÄSENMAKSU!

VANHA

Oikeus nostaa syyte tai jatkaa keskeytynyttä syytettyä siviilipalveluksen välttämiseksi tai siviilipalvelusmiehen kuuliaisuusrikoksesta raukeaa 3 vuoden kuluttua rikoksen tapahtumisesta tai syyteen keskeytymisestä. Jollei siviilipalvelusmies ole astunut palvelukseen eikä syytetty ole nostettu ennen kuin hän on täyttänyt 30 vuotta, ei syytetty enää nosteta.

Tällä muutoksella on hidastettu mainittujen rikosten vanhentumista. Käytännössä muutos merkinnee sitä, että välttämisrikos alkaa vanhentua vasta 50 vuotiaana jos palvelus on aloitettu (mihin riittää kieltäyty-mässä käänntyminen varuskunnassa tai palveluspaikassa) ja 30 vuotiaana jos sitä ei ole aloitettu. Vanhentumisaika on varusmiesten karkuruustapauksia pidempi (5 eikä 2 vuotta) koska enimmäisrangaistus on pidempi.

KUMOTTU UUDEN LAIN VOIMASSA OLOAJAKSI

VANHA

UUSI

Jos asevelvollinen vakinaiseen palvelukseen tai reservin kertausharjoituksiin saavuttuaan ilmoittaa, että 1 §:ssä mainitut syyt estävät häntä suorittamasta asevelvollisuuttaan asevelvollisuuslaissa säädettyssä järjestyksessä ja esittää *selvityksen vakaumuksensa todellisuudesta*, hänet kotiutetaan ja asia saatetaan asevelvollisten tutkijalautakunnan käsiteltäväksi. Sen jälkeen hänet kutsutaan erikseen siihen palvelukseen, johon tutkijalautakunta hänet määrää.

Jos vakinaisessa palveluksessa oleva asevelvollinen, joka on tehnyt 1 momentissa mainitun ilmoituksen, haluaa välittömästi jatkaa palvelustaan aseettomana puolustuslaitoksessa, hänet pidetään palveluspaikassaan aseettomassa palveluksessa, kunnes asia on *tutkijalautakunnassa* ratkaistu, enintään kuitenkin se aika, mikä hänen olisi palveltava aseellisessa palveluksessa.

Milloin asevelvollista, jota koskevaa tutkijalautakunnan päätöstä ei ole vielä annettu, pidetään 2 momentissa tarkoitettuna odotusaikana aseettomassa palveluksessa, on hänen kohdaltaan soveltuvin osin voimassa, mitä aseettomasta palveluksesta on säädetty, ja luetaan odotusaika hänelle palvelusajaksi siinä palveluksessa, mihin tutkijalautakunta hänet määrää.

Jos asevelvollinen *aseelliseen tai aseettomaan* palvelukseen tai reservin kertausharjoituksiin saavuttuaan *taikka palvelusajan kuluessa 4 §:ssä mainituin tavoin* ilmoittaa, että 1 §:ssä tarkoitettut syyt estävät häntä suorittamasta asevelvollisuuttaan *aseellisessa tai aseettomassa palveluksessa*, hänet kotiutetaan ja asia saatetaan *sotilapiiriin päällikön* käsiteltäväksi. Sen jälkeen hänet on erikseen 5 §:ssä säädettyssä järjestyksessä määrättävä *aseettomaan palvelukseen tai siviilipalvelukseen taikka kertausharjoituksia korvaavaan palvelukseen*.

Jos *aseellisessa* palveluksessa oleva asevelvollinen, joka on tehnyt 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen, haluaa välittömästi jatkaa palvelustaan aseettomana *puolustusvoimissa*, hänet pidetään palveluspaikassaan aseettomassa palveluksessa, kunnes asia on ratkaistu, *kuitenkin enintään* se aika, joka hänen olisi palveltava aseellisessa palveluksessa.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua asevelvollisen osalta on odotusaikana soveltuvin osin voimassa, mitä aseettomasta palveluksesta on säädetty. *Odotusaika luetaan* hänelle palvelusajaksi siinä palveluksessa, johon hänet asian tultua käsiteltyksi määrätään.

VANHA

Aseettoman ja siviilipalvelusmiehen oikeuteen saada palvelukseen astumisen lykkäystä ja palvelusaikana lomia sekä hänen ylläpitoonsa ja päivärahaansa on vastaavasti sovellettava, mitä asevelvollisten osalta on voimassa.

Asevelvollisuuslain mukaista palvelusta suorittavan asevelvollisen osalta voimassa olevia sääntelyjä sovelletaan vastaavasti:

- 1) aseettoman tai siviilipalvelusmiehen oikeuteen saada palvelukseen astumiseen lykkäystä ja palvelusaikana lomaa;
- 2) soveltuvin osin hänen päivittäiseen palvelusaikaansa ja hänen palvelukseensa järjestämiseen muutoinkin, ei kuitenkaan siviilipalvelusmieheen siltä osin kuin niihin sisältyy Suomen hallitusmuodon 16 §:n nojalla asevelvollisiin nähden voimaan saatettuja perusoikeusrajoituksia ;
- 3) hänen ylläpitoonsa ja päivärahaansa; sekä
- 4) hänen palveluskelpoisuutensa huomioon ottamiseen palvelukseen määrättäessä ja siitä vapautettaessa.

Tätä pykälää, jolla on pyritty saamaan siviilipalvelus mahdollisimman "kasarmityyppiseksi" on laajalti arvosteltu koska se tuo siviilipalvelukseen siinä aivan tarpeettomia säännöksiä ja vapaudenrajoituksia. Pykälän alkuperäisen sanamuotoehdotuksen perustuslainvastaisuutta on pyritty poistamaan em viittauksella hallitusmuodon 16 §:ään, missä on sallittu rajoittaa sotapalveluksessa olevien oikeuksia silloin kun se on välttämätöntä. Näitä rajoituksia ei siis kuitenkaan saa soveltaa siviilipalvelusmiehiin. Lakiteknisesti tätä pykälää täytyy joka tapauksessa pitää erittäin huonona.

Palveluskelpoisuusksymykset on tähänkin mennessä käytännössä hoidettu kaikkien asevelvollisten kohdalla samalla tavoin.

Lain voimassaoloaikana ei eräiden vakinaisesta palveluksesta kieltäytyvien asevelvollisten rankaisemisesta annettua lakia sovelleta. Siviilipalvelukseen pyrkinyttä, joka on hylätty ja sitten kieltäytynyt nykyisen lain aikana ja menee sitten uuteen siviilipalvelukseen ei syytetä tästä kieltäytymisestä. Mutta entäpä jos asianomainen ei haluakaan uuteen siviilipalvelukseen? Tätä vaihtoehtoa ei uudessa laissa ole huomioitu.

VOIMAANTULOSÄÄNNÖKSISTÄ

Laki tulee voimaan 1.1.87 ja on voimassa 5 vuotta.

Siviilipalvelusmiehen palvelusaika määräytyy palvelusmääräyksen antamisajankohdasta voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Asevelvollisella, jota tekemästään ilmoituksesta huolimatta ei ole aikaisemman lain nojalla määrätty aseettomaan palvelukseen tai siviilipalvelukseen, on oikeus saada asiansa käsiteltäväksi tämän lain mukaisesti tekemällä tämän lain 4 §:ssä tarkoitettua hakemuksen.

Asevelvollisten tutkijalautakunnassa tai valituksen perusteella oikeusministeriössä tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat siirretään viran puolesta asianomaisen sotilaspiirin päällikön ratkaistaviksi.

Palveluksen pituus määräytyy siis siviilipalvelukseen hyväksymisen ajankohdan mukaan. Sisällön muuttumisen osalta ei vastaavasti ole annettu mitään siirtymäsäännöksiä.

Rangaistuslain väliaikainen kumoaminen

Asevelvollinen, joka ennen tämän lain voimaantulopäivää on syyllystynyt eräiden vakinaisesta palveluksesta kieltäytyvien asevelvollisten rankaisemisesta annettun lain 1 §:ssä rangaistavaksi säädettyyn tekoon, vapautuu tuosta syytteenä, kun hänet aseettomasta palveluksesta ja siviilipalveluksesta annettun lain muuttamisesta annettussa laissa (/) tarkoitettua hakemuksesta määrätään aseettomaan palvelukseen tai siviilipalvelukseen.

Jos asevelvollinen on 1 momentissa tarkoitettua teosta tuomittu rangaistukseen, jota ei lain voimaantullessa ole suoritettu kokonaan, rangaistuksen täytäntöönpano lykkääntyy tai keskeytyy lain voimaan tultua, kun asevelvollinen on uudesta hakemuksestaan määrätty aseettomaan palvelukseen tai siviilipalvelukseen. Rangaistuksen täytäntöönpanon lykkääntyminen ja keskeytyminen jatkuu palvelusajan, ja rangaistus raukeaa kun asianomainen on sanotun määräyksen perusteella suorittanut palveluksensa täysimääräisenä loppuun. Aika, jonka asianomainen on ollut tutkintavankeudessa tai rangaistustaan suorittamassa, on vähennettävä hänen palvelusajastaan.

S.P.

TOTAALIKIELTÄYTYMISEN ERI MUOTOJEN MAHDOLLISET SEURAUKSET UUDEN LAIN AIKANA.

1) X ilmoittautuu siviilipalvelukseen mutta kieltäytyy siitä

Tuomitaan siviilipalveluksen välttämiseksi (2/3 + enintään 5 kk).

2) X kieltäytyy siviilipalveluksessa palvelustehtävistä

Tuomitaan siviilipalvelusmiehen kuuliaisuusrikoksesta (rangaistus kuten edellä, rangaistuksen ja palveluksen yhteismaksimi 1 v 4 kk).

3) X menee armeijaan ja kieltäytyy kaikesta palveluksesta

Mikoslain mukaan karkaamisesta ja niskoittelusta seuraa vankeutta enintään yksi vuosi tai kurinpitörangaistus. 'Tavalliset karkurit' saavat nykyään yleensä ensin arestirangaistuksia ja sitten lyhyitä ehdollisia vankeusrangaistuksia, vakaumukselliset voivat kuitenkin äkkiämmin saada ehdottomia rangaistuksia. Rangaistuskäytäntö tulee tässä tapauksessa olemaan melko kirjavaa. Rangaistuskierteestä joka tapauksessa on kyse, jos ei suostu palvelemaan voi uusia syytteitä periaatteessa tulla aina siihen asti kunnes poistetaan reservistä (52 vuotiaana on siis teko vasta vanhentunut ja syytteitä ei enää voi tulla).

4) X ei noudata palvelukseenastumismääräystä armeijaan

Kuten edellä paitsi, että poliisi hakee.

S. P.

Uusi sivarilaki...

... Uusi sivarilaki tulee voimaan 1.1.87. Se on voimassa kokeilu- luontoisesti aina vuoden 1991 loppuun saakka. Lakia on valmisteltu pääosin puolustusministeriössä, ei siis pidä ihmetellä vaikka se onkin huono melkein kaikilta osin.

Hyvät uutiset heti alkuun. Tutkijalautakunta tullaan poistamaan. Eli tämä vaikeasti suoritettava omantunnonvapautta loukkaava tutkimusmenettely jää historianaan, ainakin joksikin aikaa.

Ja sitten huonoihin. Palvelusaikaa pidennettäisiin nykyisestä 12 kuukaudesta 16 kuukauteen. Palvelusajan pidentämisellä pyritään korvaamaan tutkijalautakunnan poistaminen. Sen pitäisi siis olla jonkinmoinen vakaumusmittari, mutta kyse on enemmänkin rangaistusluonteisesta toimenpiteestä. Sivarin taloudelliset ja sosiaaliset ongelmat eivät varmasti pienene palvelusajan pidentämisen myötä.

Uusi laki asettaa yhden uskonnollisen ryhmän, Jehovan todistajat, eriarvoiseen asemaan muihin verrattuna. Heidät vapautetaan palveluksesta kokonaan samalla kun sivareille tulee 120 päivää lisää, todella johdonmukaista vai mitä?

"Varsinaisena palvelusaikana saatuja tietoja ja taitoja sekä hankittuja kokemuksia pidettäisiin yllä kertausharjoituksia korvaavan palveluksen avulla. Edelleen uudistuksella pyritään rinnastamaan aseettomana palvelevien ja siviilipalvelusmiesten asema soveltuvin osin aseellisenä palvelevien asemaan." Edellinen lainaus on puolustusasiainvaliokunnan mietinnöstä

ja tarkoittaa selvällä suomenkielellä sanottuna siviilipalveluksen militarisoitua.

Hallituksen esityksen perusteissa on ilmaistu periaatteellinen kanta, jonka mukaan kysymyksessä on korvaava eikä vaihtoehtoinen palvelus. Eli taas selvällä suomen kielellä sanottuna: siviilipalveluksen militarisoitua.

Ja sitten pikkuisen juttua syrjähyppyn tehneille. Aikaisemmin ei kertausharjoituksista ole voinut virallisesti kieltäytyä etukäteen. Nyt valiokunta haluaa, että asiaan puututaan lain perusteella annettavassa asetuksessa.

Monet ovat jääneet odottamaan mitä uusi laki toisi mukanaan. Ennen 1.1.87 myönteisen päätöksen saaneet palvelevat vanhan systeemin mukaan. Uusi systeemi on selvästi huonompi kuin vanha, joka sekin on p...a, pankaa siis vauhtia sivarianomuksiin, että saatte päätöksen vanhan lain aikana.

Tom Viitanen

Nuorisovuoden tapahtumia

Tänä vuonna on hyvin paljon tapahtumia nuorisovuoden merkeissä. Suomen nuorisovuoden komitealle (p.90-171 636) on tullut monia kutsuja eri puolille järjestettäviin kursseihin tai tapahtumiin. Jos olet kesällä menossa ulkomaille ja voisit ehkä johonkin tapahtumaan mennäkin, soita ja kysy, osuuko sopivaa reitillesi. Varta vasten jos lähtee jollekin nousevat kustannukset korkeiksi, ellei saa joltakin järjestöltä, kunnalta tms. avustusta. Mutta helpostihan käy niin, että normaali curismi(?) jää kovin vaisuksi.

Kytkeettiin kokonaismaanpuolustukseen...

- HÄH ?

Uuden sivarilain käsittelyssä oli surkuhupaisia piirteitä. Eräs niistä oli se, että hallituspuolueiden edustajien yrittäessä tuorjua väitteet kytkennästä kokonaismaanpuolustukseen, kokoomuksen edustajat kiittivät hallitusta juuri tästä kytkennästä. Mutta millainen kytkentä tässä itse asiassa on kyseessä?

Sotaministeriön janta on läpi vuosien ollut, että hallitusmuoto asettaa jokaiselle maanpuolustusvelvollisuuden ja aseistakieltäytyjät toteuttavat tätä siviilipalvelussa, jonka on sen vuoksi oltava maanpuolustusta tukevaa työtä. Käytännössä sivarit voisivat sotaministeriön mukaan tukea maanpuolustusta suorittamalla tehtäviä, jotka muuten sitoisivat taistelukoulutuksen saaneita varusmiehiä. Esi-merkki tällaisesta työstä olisi väestönsuojelu.

Kun väestönsuojelu on julkisuudessa liitetty ydinsotaan ja muutenkin se aktivoituu vain sotatilanteessa, on sotaministeriö siirtynyt puhumaan väestönsuojelun sijasta palo- ja pelastus- sekä ensiaputehtävistä. Tässä on sen verran hämäyksen makua, että rauhan aikana väestönsuojelua kutsutaan pelastustoimeksi ja käytännössä koulutus on nimenomaan palo- ja pelastus- sekä ensiapukoulutusta.

Suomen virallisessa slangissa turvallisuuspolitiikka jaetaan kahteen sektoriin: ulkopolitiikka ja kokonaismaanpuolustus (tai lyhyemmin vain maanpuolustus). Kokonaismaanpuolustus puolestaan jakaantuu väestönsuojeluun ja sotilaalliseen maanpuolustukseen. Rauhanaikana väestönsuojelua kutsutaan pelastushallinnoksi ja sitä johdetaan sisäasiainministeriön pelastusosastolta. Käytännön pelastustoimet kuuluvat sisäministeriön lisäksi sosiaali- ja terveys- sekä liikenneministeriön vastuulle.

Vaikka väestönsuojelu siis muodostaa virallisestikin osan kokonaismaanpuolustusta, voidaan käytännön väestönsuojelutehtävät ryhmitellä eri siviiliministeriöiden alle ja kutsua niitä humanitäärisiksi maanpuolustuksesta irralliseksi tehtäviksi. Rehellisempää olisi kuitenkin kutsua asioita niiden oikeilla nimillään. Kun sotaministeriö sijoittaa siviilipalvelusmiehiä väestönsuojeluun maanpuolustuksen tarpeisiin viitaten, kyse on siviilipalvelun kytkemisestä kokonaismaanpuolustukseen.

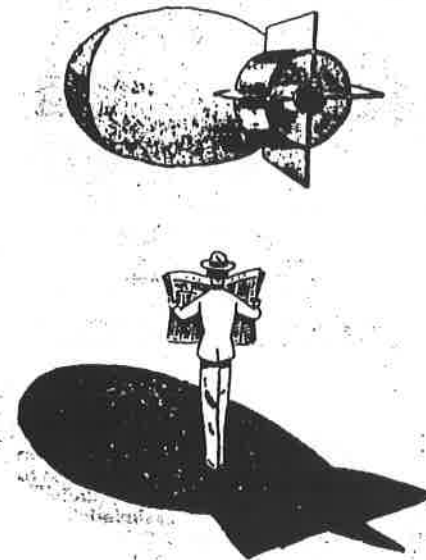
Meille on sanottu, että sota-aikana jokainen siviili vapauttaa käytännössä jonkun toisen sotilaallisiin tehtäviin. Mutta seuraako tästä, että jokaisen siviilin on

ennalta valmistauduttava vapauttamaan joku toinen sotilaallisiin tehtäviin? Päin vastoin ja etenkin kun tällaisen ennustuksen esittää sotaministeriön edustaja, jokaisen siviilin, joka on pasifisti, on ennalta valmistauduttava välttämään epäsuora osallisuutensa sotatoimissa.

Vastaavasti, kun sivariliitto on arvostellut väestönsuojelukoulutusta, on julkisuudessa ihmetelty kieltäytyisikö sivari auttamasta raiskauksen uhria, koska tuomitsee raiskauksen. Jälleen voidaan todeta, että vaikka kaikki sivarit sota-aikana olisivatkin haudankaivajia, ei tästä seuraa, että heidän on jo nyt rauhan aikana ryhdyttävä valmistutumaan tähän tulevaisuudessa hämmöttävään lapiotyöhön. Ennalta valmistutuneina tosin sivarit olisivat ehkä parempia kaivajia, mutta eikö olisi parempi käyttää sekun aika sodan ennaltaehkäisyyn, jos siihen usko.

Valmisteluvaiheessa uudesta lakitekstistä saatiin pudotettua monta suoraa viittausta sivareille annettavan koulutuksen maanpuolustusta tukevasta roolista. Ei pidä antaa näiden poistojen hämätä. Lain sisältö on pysynyt kaiken aikaa samana. Lain vastustajien voima ei riittänyt muuttamaan perustelujen lisäksi myös lain henkeä.

JOUKO VÄÄNÄNEN

Sotilashuumoria

Seuraava juttu on suoraan nauhalta purettu Lassi Kuritun kuulustelun alku Jyväskylän sotilaspiirissä. Soile Pohjonen, liittomme lakimies (pitäisikö olla lakimies?), kommentoi kuulustelun alkua seuraavasti. Kuulustelijana oli sotilaspiirissä majuri Pekka Sotamaa.

Kirjallisten muistiinpanojen tekeminen on varmasti sallittua, sitä ei olisi saanut kieltää. Oliko muistiinpanojen tekemistä nauhoittamalla oikeus kieltää ei ole aivan yhtä selvä asia. Mitään perustetta sen kieltämiselle ei kyllä nähdäkseni pitäisi olla olemassa. Sinänsähän lienee sama kuinka muistiinpanonsa tekee. Jos esim. kuulusteltava ei jonkun vanman takia pystyisi kirjoittamaan, tuntuisi oudolta, ettei hänellä tällöin olisi mahdollisuutta tehdä lainkaan muistiinpanoja. Nauhoittamista ei liene perustetta kieltää siihenkään vedoten, että kyseessä ei ole julkinen tilaisuus koska nauhoittajana olisi ollut juuri se, jonka yksityisyyttä olisi suojeltava. Ja hallintomenettelylain mukaanhan olisi kuulusteltavalla joka tapauksessa mahdollisuus ottaa mukaansa ainakin "elävä nauhuri" eli avustaja.

-Sallitte ehkä, että nauhoitan tämän keskustelun?

-Ei, ei nauhoiteta.

-Se ei käy?

-Ei.

-No...

-Tämä tuota, joo, siirretään se mielellään tuonne puolelle.

-Mikäs syy siihen on, ettei tätä saa nauhoittaa?

-Tämä tuota ei ole sellainen tilaisuus kuin kutsuja... kutsuntalautakunta ei

kun tuo öö asevelvollisten tutkijalautakunta.

-No ei varmaankaan, mutta tuota. Onko tässä jotain juridista esteitä sitte tälle nauhoittamiselle, vai?

-Öö, on.

-Voisitteko ehkä mainita?

-Se on tuota, öö, tämmöset ohjeet on saatu... saatu...

-Minkälaiset ohjeet?

-pääesikunnalta. Tätä ei nouhoiteta, koska tämä ei ole sellainen kuin esim. tutkijalautakunnan kokous, joka on öö oikeusistuimen kokouksen kaltainen.

-Niin te olette saaneet ohjeet olla nauhoittamatta.

-Joo.

-Mutta koskeeks se myös...

-Se Koskee

-minua? Saanko mä tehdä muistiinpanoja?

-Ett.., öö, se on teidän asianne, jos haluatte muistiinpanoja tehdä.

-Noo mutta kyllä kai mä voin valita muistiinpanovälineeni?

-Eh, ette nauhalle.

-Mitkä välineet on sallittuja?

-... .. eh, ei tehdä muistiinpanoja, sillä se on selvä.

Siiis te kiellätte?

-Joo.

-Tästä lähtee valitus eduskunnan oikeusasiamiehelle...

-Kai...

-täna päivänä.

-Kaikein mokomin.

-Selvä

Siihenhän teillä on oikeus. Mutta...

-Kyllä,kyllä.

-Saadaanko tää, että siirratte tuon nauhurin tuonne ulkopuolelle?

-Phuuh. No mä vien sen sitten mennessäni.

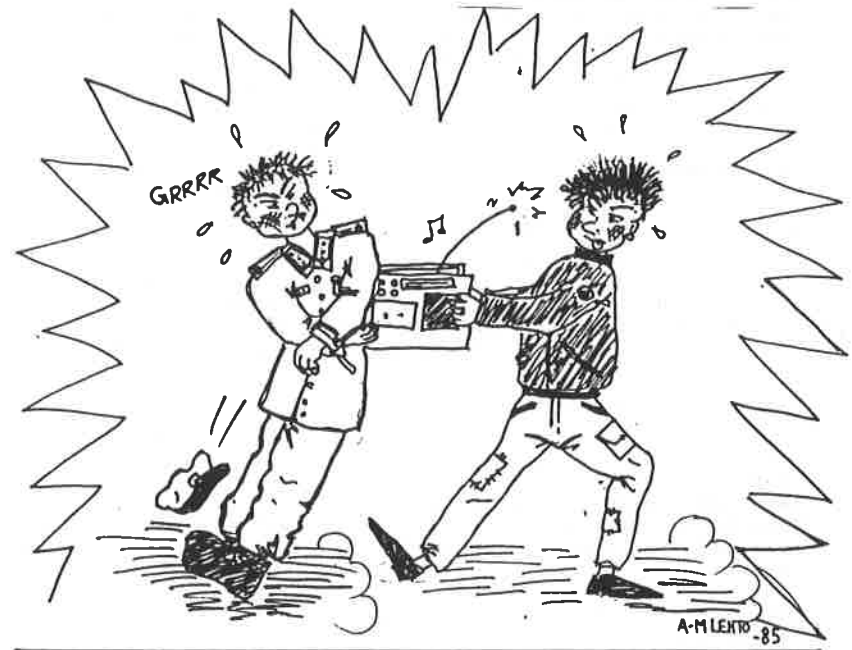
-Ee. Nyt. Heti. Ennen kuin alotetaan.

-...Mutta täällähän liikkuu varkaita.

-Se säilyy tuolla meidän pojilla kyllä.

-No, pyytäkää poikia hakemaan, ei sinä mitään.

-(kuiskaten) Minä vien sen sinne, sillähän siitä selvittää.

Keskusta -aateen juurilla ...

Santeri Alkio, keskustapuolueen "aatteellinen isä", kirjoitti Pyrkijässä jo vuosisadan alussa:

"Me olemme nyt uudella vuosisadalla, pojat. Niinpä on meillä sopiva hetki luoda itsellemme uusia ihanteita. Ajattelenpa muun muassa, että meidän pitää ruveta inhoamaan sota-aatteellisesti ja käytännössä siihen määrään, ettei kukaan ota sota-asetta käteensä harjoitusta enempää kuin tosi-

tekoakaan varten. Niin kauan kuin miehet ovat niin raukkamaisia, että käskettäessä menevät murhaamaan sekä asettamaan itsensä murhalle alttiiksi, niin kauan kestävät sodat, sorto ja väkivalta. Uskaltaa inhota sota-a, kieltäytyä käyttelemästä sota-aseita, kieltäytyä tottelemasta sotapäällikköä -siinä 20:n vuosisadan sankarimaine saavutetaan. Pelkurin otsaa ei tämä seppelä koskaan kaunistu, sillä monelta sankariltaan tulee se vaatimaan sydänverta."

Pekka Borchers

KAKSI RUNOA

Puolueettomuudelleni

Olet opettanut minut tuomitsemaan
 kahden minuutin jäähyjä.
 Olet tehnyt minusta viattoman kuin imeväiskuolleisuus.
 Olet antanut minulle totuuden koirapillin.
 Olet opettanut minut puhumaan sisälläni ulkopolitiikkaa.
 Olet tehnyt minusta eunukin öljyn mustaan haaremiin.
 Sinä annoit minun leikkiä rauhaa
 taidon laskea aseet kuin toisen asteen yhtälö.
 Sinä opetit miten kehitän köyhyydessä hapenottokykyäni
 annoit korkeamman ajatusmaailman elää
 maanpäällistä.
 Sinä osoitit minulle syntipukin Vaalimaan vartijaksi.
 Sinä annoit minulle poliittisen spirituaalismin
 kuinka lukea ajatukset ulkoa.
 Sinä opetit minulle että sodassa saa marssia rauhassa.
 Sinä näytit minulle että riidassa on kaksi jalkapuolet
 sotainvalideja.
 Olet tehnyt minun vuokseni vaarasta laakson.
 Olet antanut minulle merivoimat 50000 järvestä

Te puhutte rauhasta,
 sanotte: kunpa sotaa ei enää tulisi.
 Entä liipasinsormen rigor mortis Salvadorissa
 ja Iranin koulupoikien sotalaikit?
 Te kerskutte: toista oli sota-aika,
 ei tämä nykynuoriso.
 Entä Saharan hiekalla harhaleiva rauta
 ja kuolevan parkaisu
 joka ei löydä tietään Kamputsean viidakosta?
 Entä uhrisavu joka seuraa afganilaista paimenta
 pitkin kivistä vuorenrintettä?
 Te puhutte hyvinvoinnista, reaaliensioiden laskusta,
 mutta entä Etiopian vesi?
 Te päivittelette kilohintoja, neliövuokraa,
 kilometrikustannuksia.
 Entä Meksikon budjetin hygienia,
 salmonellojen kredit ja ahtauden saldo?
 Entä Mahatman unelma
 sekoittuneena erottamattomaksi Kalkutan pölyyn ja
 pakokaasuun?
 Te väitätte pudonneenne palkkakuoppaan,
 entä palestiinalaislapsi
 jonka kotileikit taittaa luoti?
 Te puhutte epäoikeudenmukaisesta verotuksesta,
 vaalilaskennan puutteista, syrjinnästä
 hallitusneuvotteluissa.

Entä nainen?
 Eläköön hänen ovarionsa Pakistanissa!
 Entä musta mies Johannesburgissa:
 kenen vihkisormus juuttui mummovainaan sormeen,
 kenen kultahampaalla puraisi professori kieleensä?
 Entä Bangokin prostituoidun nuori emätin
 ja Nerudan runot Santiagon hautausmaalla?
 Entä Mosambikin lukutaidottomat
 sanomalehtien mustissa kirjaimissa?
 Te keskustellette terveydestä, tuskaillette
 poliklinikoiden jonoja.
 Mutta entä filippiiniläinen pikkupoika
 joka lutkuttaa kuolemaa tuttipullosta
 ja tansanialainen äiti joka taistelee
 synnytyskipuja ja tilastotiedettä vastaan?
 Te teette mietinnön formaldehydistä,
 luontaislääkkeistä, seleenistä, nikotiinipitoisuuksista
 ja herra tietää
 mikään ei ole liian vähäpätöistä teidän terveytenne
 väitöskirjaksi.
 Mutta entä malaria,
 vietnamilainen namusetä?
 Entä kolera ja bilhartsioosi
 tanssimassa tangoa kampakalaisessa yökerhossa?
 Entä trakooma: joko te näette
 voi laupias taivas,
 täytyykö kärsimyksistä kirjoittaa puhelinluettelo!

Sivariilitosta
 20,- + postitus

Kuuluu mukavia SoRa-ääniä!

Keväällä käyntiin lähtenyt SoRa-liike (armeijan käy-
neiden kertausharjoituksista ja koko sotareservistä
kieltäytyjien rauhanliike) on lähtenyt erittäin hyvin
liikkeelle. Lyhyessä ajassa olemme saaneet kahdensa-
dan kieltäytyjän ilmoituksen. Päivittäinen posti tuo
useita kirjeitä SoRa:sta kiinnostuneilta. Puhelinsoi-
toja on parhaimpina päivinä tullut kymmenkunta. Ke-
sän festareilla on hihasta nykäisty ja kysely: 'mites
menee? Täältäkö sitä saa?'

Kaikenkaikkiaan tieto SoRasta on mennyt hyvin peril-
le: televisio, radiot ja lehdet ovat edesauttaneet
asiaa. Hyvin on tieto levinnyt suusta suuhun, reser-
viläiseltä reserviläiselle, sivarilta reserviläiselle,
naiselta miehelle ...

SoRaan liittyneet antavat mielellään lisätietoa ystä-
villeen tai kehoittavat meitä sitä jakamaan.

Jonkin verran on ideoitu SoRaa pitemmälläkin tähtäi-
mellä. Elokuussa on tulossa soralaisten oma tapaaminen,
syksyllä ollaan näkyvästi esillä, siviilipassia suunni-
tellaan jne.

Hyvin siis pyyhkii entisillä reserviläisillä. Miten
pyyhkii jatkossa, se riippuu meistä. Joten: sorailaan!

Aulis
Aulis Lehto
puh. 419416 tai 140427

P.S. Viime Sivarissa vetosimme lukijoihin. Palautetta
kaivataan lisää, joten toimiin vaan!

SORAVÄEN JA
SIVIILIEN KESÄ-
TAPAAMINEN
ELOKUUSSA,

maalaistalo Mäntsälässä, kahden viikon ajan, alkaen 9.8.
Tarkoitus on pitää viikonloppuina intensiivisempää semi-
naaria, muuten vapaamuotoisesti saunomisen ym. lomassa
opiskella, keskustella ja luoda uusia näkemyksiä entisen
"maanpuolustuksen" tilalle. Tavoitteena on tuottaa ai-
heesta pamfletti.

Ennakkoilmoittautuminen ja/tai kyselyt p. 140427,419416
tai 465456.

SoRa julkaisee J. Reimanin kirjan "Minun taisteluni".
Sielultaan sivarin kokemus armeijasta.
"Tällaista ei voi, ei saa olla olemassa."

Ennakkotilauksia voi lähettää os. SoRa,
Sähköttäjänkatu 6 00520 Helsinki. Hinta kork. 20 mk.

TULOSSA !

Matkaraportti 10.-23.4.85

12-14.4 osallistuin Siviilipalvelusmiesliiton edustajana kansainväliseen aseistakieltäytyjäkokoukseen Bückeburgissa, Saksassa. Seuraavana viikonloppuna osallistuin Jönköpingissä, Ruotsissa, järjestettyihin Pohjoismaisiin kansanvaltiopäiviin. Samalla matkalla tutustuin Tanskan aseistakieltäytyjätilanteeseen.

Bückeburgin kokoukseen osallistui edustajia Saksasta (7 + 1 Itä-Saksasta loikannut), Portugalista (1), Espanjasta (1), Suomesta (minä), Ranskasta (1) ja Belgiasta (2 + 4 tulkkia). Kokouksessa käytiin läpi aseistakieltäytyjätilanne eri maissa. Itse kerroin kuulumisia Suomesta ja Norjasta. Muut raportit käsittelivät Portugalia, Kreikkaa, Espanjaa, Ranskaa, Belgiaa, USA:ta, Länsisaksaa ja DDR:ä. Yhteenvetona voi sanoa että tällä hetkellä maailmassa tapahtuu varsin paljon tällä rintamalla. Uudet lait ovat tulleet tai ovat tulossa ainakin Portugaliin, Espanjaan, Norjaan ja Suomeen. Ranskassa sivarit taistelevat m.m. lakko-oikeuden puolesta sekä ylipitkää palvelusta vastaan. Kreikassa ja DDR:ssä taas sotapalveluksesta kieltäytyminen on vielä käytännössä mahdotonta, mikä on joutanut mielipidevankeihin näissä maissa. USA:ssa yleiset kutsunnat saattavat tulla lähitulevaisuudessa ajankohtaisiksi.

Raportit veivät paljon aikaa eikä paljon muuta ehditty kokouksessa tehdä. Kokouksesta saatiin kuitenkin julkilauselmia jotka käsittelivät Portugalin, Suomen ja Kreikan tilannetta. Lisäksi tehtiin yleinen asevelvollisuutta vastustava julkilausunto.

Kokouksen tärkeimmät annit olivat tietojen vaihto ja uusien suhteiden solmiminen.

Kokouksen ohjelmassa kuului myös yhteinen illanvietto jonka aikana sain tietää että Helsingin Yliopiston Sivareiden tammikuinen pyllistely vei Suomen aseistakieltäytyjät maailmankartalle. Tämän johdosta nimittäin suomalaiset sivarit ovat sankareita m.m. Espanjassa.

matkalla pohjoiseen pysähdyin Köpenhaminaan pariiksi päiväksi ja kävin tapaamassa tanskalaisia sivareita.

Tanskassa yleisestä asevelvollisuudesta riippumatta vain n. 20 % asevelvollisista kutsutaan sotapalvelukseen. Näistä n. 300 menee siviilipalvelukseen vuosittain. Tutkintamenettelyä ei ole. Siviilipalveluksen pituus on 11 kk (muu palvelus 6-9 kk.)

Itse armeija toimii melkein kuin palkka-armeija. Vapaaehtoisia on paljon ja palveluksesta maksetaan palkka. Tanskan sivareiden järjestö on nimeltään "Militær- og Naegterforeningen" (suomeksi Sotilas- ja kieltäytyjä yhdistys). Kuten nimi antaa aavistaa järjestöön kuuluu sekä sivareita että asepalvelua suorittavia. MNF on antimilitaristinen ja sosialistinen (ei kuitenkaan puhtaasti pasifistinen) järjestö, joka pyrkii organisoimaan sivareita ja poliittisia sotilaita. Järjestö toimii samoissa tiloissa kuin Aldrig mere krig-järjestö (Tanskan WRI).

Jönköpingin kansanvaltiopäivät olivat varsin suuri tapahtuma. Osallistujia oli n. 200 Ruotsista, Tanskasta, Norjasta ja Suomesta. Päivien otsikkona oli "Rauha, aseidenriisunta ja kehitys". Suuri osallistujamäärä merkitsi että mukaan oli tunkenut kaikenlaisia porukkaa. Tämä jo sinänsä tarkoitti sitä ettei kokouksesta pitänyt odottaa kovin radikaaleja tuloksia. En kuitenkaan odottanut että joku "Rauha, aseidenriisunta ja kehitys"-otsikon alla voisi ehdottaa että kaikki aseistakieltäytyjät pitäisi panna maan siviilipuolustukseen. Törkeätä. Tietenkin puutuin asiaan.

Kansanvaltiopäivillä työskenneltiin kuten tavallisilla valtiopäivillä, eli ensin eri ehdotukset julkilauselmiksi käytiin läpi ryhmissä ja lopuksi asia vietiin yleisistuntoon, jossa tarvittaessa äänestettiin hyväksymisestä.

Itse osallistuin ryhmään joka käsitteli toimenpiteitä YK:n aseman lujittamiseksi ja rauhaan liittyviä ihmisoikeuskysymyksiä. Ryhmässä käsiteltiin m.m. aseistakieltäytymistä ja saatiin aikaaan seuraavanlainen pohjoismaiden hallituksille osoitettu julkilausuma:

1. Oikeus kieltäytyä aseista pitää kirjata kyseisten maiden lakeihin.
2. Aseistakieltäytyjälle pitää antaa mahdollisuus sellaiseen vaihtoehtoiseen palvelukseen, joka ei ole ristiriidassa hänen vakaumuksensa kanssa.

3. Pohjoismaisia hallituksia velvoitetaan ajamaan edellä mainittujen periaatteiden hyväksymistä YK:n yleiskokouksessa.

Kansanvaltiopäivillä toimi tehokkaana niin kutsuttu konsensusperiaate, eli kun jostain asiasta oltiin eri mieltä päätettiin useimmiten olla tekemättä asiassa päätöstä. Näin vältyttiin liian konkreettisista tai radikaaleista julkilauselmista. Useimmat hyväksytyt lauseimat olivatkin (varsin leijailevaa) "Pohjoismaitten pitäisi toimia YK:n aseman lujittamiseksi"-tyyliä.

Toisaalta ei meikäläisen osallistuminen ihan turhaa ollut. Olin nimittäin ainoa varsinainen aseistakieltäytyjien edustaja kansanvaltiopäivillä, ja täten tehtäväkseni jäi valvoa sivareiden intressiä. Lisäksi pääsin taas propagoimaan Suomen tilanteesta ja solmin uusia kontakteja.

Thomas Hackman

SADANKOMITEAN TYÖLEIRI RAUHANASEMALLA

aika: 19.-31.8. eli 12 päivää.

osanottajat: 15 työtöntä nuorta, 18-24v.

työ: Rauhanasemalla töitä arkipäivinä korkeintaan 8 tuntia päivässä.

vapaa-aika: tutustumista rauhanliikkeen + muuta kivaa yhdessäoloa.

raha-asiat: Sadankomitea maksaa matkat kotipaikkakunnalta Hesaan ja takaisin. Lisäksi päivässä saa 30mk taskurahaa, eikä sen lisäksi menetä työttömyyspäivärahaansa. Sadankomitea huolehtii ylläpidosta:

- majoitus on joukkomajoituksena Itä-Pasilan nuorisotiloissa eli Narrissa, makuupussi tarpeen.
- ruokailu tapahtuu samoissa tiloissa tai Hakan työmaaruokalassa päivittäin.

Leirillä on kaksi palkattua vetäjää (kiinnostuneet ilmoittautukoot näihinkin).

Hakemukset: Lähettäkää hakemukset elokuun alkuun mennessä (hyvin vapaamuotoiset, puhelinsoittokin riittää) Sadankomiteaan p. 90-141 336, tai osoitteella Sähköttäjänkatu 6, 00520

ENSIMMÄISEN ATOMIPOMMIN KÄYTÖSTÄ 40 VUOTTA

Elokuun 6. tulee kuluneeksi 40 vuotta siitä, kun ensimmäinen atomipommi räjäytettiin sodassa. Eri puolilla ollaan järjestämässä tilaisuuksia. Yleistä tuntuu olevan lähettää pieniä palavia ja kelluvia lyhtyjä veden päälle. Tapa on Japanista, ja sitä voivat muutkin lainata.

Opintolainan koroista

Puolison osalta kannattaa muistaa, että äitiysrahaa saavan opintolainojen korko maksetaan jos korkotuki on vielä, voimassa eli itse lainaa ei ole vielä ly-

Valtion takaamien opintolainojen korot hennetty.

maksetaan valtion varoista niille, jot-

ka ovat koron erääntymiskuukauden aika- Opintonsa päättäneen, tutkinnon suorittaneen, palveluksessa. Pidä itsekin huoli taneen, työttömän työnhakijan (ainakin siitä, että sinulle palveluspaikassa toistaiseksi myös määrätty omaisuus- ja

varmasti jaetaan ilmoituskortti korkotulorajat) korot maksetaan jos hän on avustuksen hakemista varten. Kortit pi- ollut 3 kk ennen koronmaksukuukauden-

täisi maaliskuun korkojen osalta kerätä puoltavällä työtön (saa olla 14 työssä helmikuun alkupäivinä ja syyskuun kor-

loppöpäivää). Jos em työttömyys seuraa kujen osalta elokuun alkupäivinä. Jos asevelvollisuuden suorittamista tai ilmoituskortti ei saavu opintotukikes-

äityslomaa ei 3 kuukauden aikavaatimu- kukseen ajoissa on korko maksettava it-

ta ole. se mutta kahden kuukauden kuluessa ko- Lisätietoja saa myös Valtion opintotuk-

ron eräpäivästä voi korkoavustusta ha- keskukselta, PL 228, 40101 JKL, puh-

kea jälkikäteen (maksukuitti mukaan ha- 941-215 611. kemukseen). Hakemuslomakkeita saa pal-

veluspaikasta.

Saile Polijonen

POIKA MENI ARMEIJAAAN;

ÄITI KIRJOITTI
KIRJAN SIVARISTA

Kertomus nuoresta miehestä - pian kaksi-kymmentä vuotta täyttävästä. Kertomus nuoren miehen elämän pakkotilanteesta, hänen yksinäisyydestään. Hänen lopullisesta ratkaisustaan. Kirjan kirjoittaja on äiti, jolla on 21-vuotias poika. Miksi kirjoitit tämän kirjan, Hellevi Salmi n e n? Kenelle sen kirjoitit?

-Pohdiskelin alunperin kirjaa poikien ystävyystyöistä, kahden hyvin erilaisen pojan ystävyystyöstä. Mielestäni poikien ystävyys on todellisempaa, lujempaa kuin tyttöjen, sanoo Hellevi Salminen, jolla itsellään on tyttö ja poika, sekä paljon nuoria tuttuja, nuorisokirjailija kun on. Hellevi Salminen on kirjoittanut kaiken kaikkiaan 14 kirjaa, syksyllä ilmestyy viidestoista; ensimmäinen aikuisromaanini. Tämä, nyt puheena oleva kirja on nimeltään Sivari, ja se kertoo Timistä, joka halusi, mutta ei päässyt siviilipalvelukseen. Kertojamina, Timin ystävä Jussi, sitävastoin käy armeijan. Jussin isä on korkea-arvoinen upseeri, niin kuin hänen isänsä ja isoisänsäkin ovat olleet. Timillä ei ole isää ollenkaan, eikä sisaruksia. Hänellä on vain taiteilijaäitinsä. Timin ja Jussin välille kehittyy ystävyysuhde, ja ainakin kertojamina Jussi, omien sanojensa mukaan, oppii rakastamaan Timiä. Mutta Timi päätyy kuitenkin itsemurhaan? Miksi? Ja miksi ylipäätään otit aiheeksi siviilipalvelun, Hellevi Salminen? Mikä on oma suhtautumisesi sodan ja rauhan kysymyksiin?

Sota-ajan lapsesta rauhannaiseksi

-Oma isäni kuoli sodassa, kun olin seiseman kuukautta vanha, kertoo Hellevi Salminen. -Koko lapsuuteni ajan vihasin ryssiä, koska he olivat tappaneet isäni. -Mutta sitten kerran, en muista tarkalleen milloin se oli, joskus 13-18 ikävuoden välillä, kun kuulin puhuttavan sotaorvoista, rupesin ajattelemaan: "Jossakin rajan takana saattaa olla minun ikäiseni tyttö, jolta isä on myöskin kuollut sodassa. Ehkä minun isäni on tappanut hänen isänsä."

-Sen jälkeen en enää voinut käyttää haukkumanimeä "ryssä".

-Mieheni-hän kuoli seitsemän vuotta sitten. -oli kanta-aliupseerina ilmavoimissa, Hellevi Salminen kertoo henkilöhistoriaansa.

-Nykyinen ajatteluni on pitkän kehityksen tulos. Olen päätenyt siihen, että maailmassa ei ole mitään sellaista asiaa, jonka takia täytyy tappaa ihmisiä. Sota on mielettömyyttä. Kansojen ristiriitoja on ratkottava muulla tavoin kuin sodalla. On mieleetöntä opettaa nuoria miehiä tappamaan, valmistautumaan sotaan.

Mutta kuitenkin Hellevin oma poika meni armeijaan, ja Hellevi hyväksyi hänen ratkaisunsa. Miksi?

"Minun on kunnioitettava toisen ajattelua"

-Jos en suo toiselle vapautta valita, en voi edellyttää, että omaa vakaumustani kunnioitetaan, vastaa Hellevi. -En voi siirtää toiselle ihmiselle, en edes omalle pojalleni, oivallustani, jos hän ei ole valmis tai halukas ottamaan sitä vastaan. Minun on kunnioitettava toisen ihmisen ajattelua. Voin vain antaa virikkeitä, mutta oivalluksen ihminen tekee itse.

-Tämä on hidas tie, mutta minä uskon yksilötason oivalluksiin. En usko, että maailmanrauhaa tai aseistariisumista saadaan aikaan suurella rysäyksellä. Ei, minä uskon pieniin alkuihin, ihmiseen. Kun ihmiset tajuaavat sodan mielettömyyden, aletaan etsiä uusia tapoja kohdata ristiriidat kansojen suhteissa.

"Ennen vihasin ja inhosin sivareita"

Hellevi Salminen kiistää väitteen, että Sivari-kirja olisi kirjoitettu ensisijaisesti siviilipalvelun puolesta. Ei, hänellä oli kirjaa kirjoittaessaan syvempi tarkoitus. -Haluan tällä kirjallani sanoa, että on olemassa erilaisia ihmisiä. Meidän maailmamme on kovien ihmisten maailma, meidän maailmamme ei hyväksy eikä kunnioita herkkiä ihmisiä.

Sivari on kirja herkkyyden puolesta, erilaisuuden, ymmärtämisen ja kunnioittamisen puolesta.

Hellevi Salminen kertoo, että hän on saanut kokea myös onnistumisen iloa. -Olen tästä kirjastani saanut enemmän palautetta kuin mistään muusta kirjastani. Monet nuoret ovat tulleet sanomaan, että ennen he vihasivat ja inhosivat sivareita, mutta kirjan luettuaan he ovat oppineet ymmärtämään heitä -ihmisiä, jotka eivät halua opetella tappamaan.

Ollisiko tyttöystävä voinut pelastaa Timin?

Timin äiti ymmärsi hänen vakaumuksensa, ja Jussikin oppi ymmärtämään sen. Mutta kuitenkin Timi teki itsemurhan.

-Timi oli kasvanut ilman isää. Hänet määrättiin aseettomaan palveluun, miesten yhteisöön, jossa aseettomasti palveleva on kaikkein alistetuimmassa ja halveksituimmassa asemassa. Timin ahdistus kasvoi niin suureksi, ettei hän voinut muuta kuin haluta siitä pois...

-Timi oli yksin, Hellevi Salminen sanoo. -Äiti on vain äiti, ei äidin ja lapsen suhde ole koskaan kaveri-kaveri-suhde. Jussi kunnioitti Timin vakaumusta, mutta hän ei pystynyt eläytymään Timin syvempiin tunteisiin. Timin tyttöystävä ei myöskään, päinvastoin, hän halveksi aseistakieltäytymistä, piti sitä epämieliseksi. -Ehkä, jos Timillä olisi ollut tukenaan ymmärtävä tyttöystävä, hän olisi

si jaksanut elää, taistella itselleen oikeuden päästä siviilipalveluun, Hellevi Salminen miettii. -Hän olisi jaksanut elää, jos olisi saanut elää ymmärtävämmässä ympäristössä.

Rauhan maailma - toivoton utopiako?

-Kun ihmiset ovat kykeneviä rakastamaan toisiaan, he pystyvät elämään rauhassa, sanoo Hellevi Salminen. -Mutta uskotko sinä rauhan maailmaan, kysyn häneltä. -Voitko kuvitella mielessäsi rauhan maailman?

Hellevi Salminen syventyy kuvittelemään, ja hänelle tulee kaksi mielikuva: vilja, joka lainehtii tuulessa, ja vihreä, kumpuileva maasto.

Ihmisiä en pysty kuvittelemään, sanoo Hellevi, ja minunkin on vaikea luoda mielikuva rauhan maailmasta.

Mutta ehkä meidän tilanteemme on kuin luolan pimeydessä elävien ihmisten: näemme vähän valoa edessämme, mutta tämän valon perusteella emme pysty kuvittelemaan, minkälaista on elämä luolan ulkopuolella.

Meidän on vain edettävä kohti valoa, uskottava ihmiseen, hänen mahdollisuuksiinsa luoda toisenlainen maailma, maailma ilman sotia.

Yksilötasolla me voimme jo lopettaa sodan, sotaan liittyvän ajattelun, sanoo Hellevi Salminen kirjallaan. Erilainen ihminen ei ole syntynyt halveksuntamme tai vihamme kohteeksi -hän on syntynyt saadaksesen elää. Me olemme syntyneet kaikki elääksemme rakkautta ja kunnioituksen ilmapiirissä.

Tuula-Maria Ahonen

JYVÄRI

Uusiopaperille painettu Jyväskylän Sivarin lehti 3/85 on suuri sotanumero. Pääkirjoituksessaan Juha Tuomikoski on tyytyväinen, että jopa vajaat 10% suomalaisista ei pidä armeijaa tarpeellisena. Tieto perustuu maanpuolustustiedotuskunnan tekemään tutkimukseen.

Poikamme juoksuhaudoissa, osa I:ssä Antti, 23, kertoo, kuinka hän kävi intin. On lehdessä muutakin, esimerkiksi viidakkossa seikkaileva vatsakas muumio, tai juttu otsikkonaan "Koivisto Jyrähti Jyväriille".

Hellevi Salminen: SIVARI. Nuorisoromaani. Otava 1984.

Nyt se on sitten ilmestynyt: ensimmäinen sivariroomaani. Toki lähinnä liikuttavat armeijakuvaukset sekä elokuvista että kirjallisuudesta jo tunnetaan, puhumattakaan muista sodan aivoja ja sankuruutta kuvaavista valheellisista tekeleistä, joilla liikautetaan perusfiguurin sielunalustaa vieläkin ansiokkaasti. Mutta realistinen tai miksei myös fiktiivinen siviilipalvelukuvaus antaa vielä itseään odottaa, mikä pahoitellen todetaan; asia on yksinkertaisesti vielä liian arka, jäykkäniskaisuus liian totaalisti, nelko vieraan ja uuden edessä jatkuvaa tunnustamista vailla. Siitä johtuen tämän teoksen turha vähättely mm. Sot.aikakauslehden ammattitaidottomassa arviossa.

Ei Hellevi Salmisenkaan romaani itse siviilipalvelua käsittele; tapetille nousee enemmänkin sellaisen nuoren analysointi, joka tällaista vaihtoehtoa pitää itsestään selvänä, kontra ympäristö mikä tämän tuomitsee, pitää sitä vieraana ja poikkeavana.

"Erilainen nuori"

Timi on muuttanut taiteilija-äitinsä kanssa muualta Jussin, toisen päähenkilön naapuriin. Jussin perhe on tavallinen, äiti kotirouva, isä kapiainen. Timi ja Timin äiti joutuvat erilaisuutensa vuoksi ympäristön silmätikuksi, varsinkin Jussin isää risoo moinen naapuri. Vielä on kolmantena pyöränä Hanna, pinnallinen tyyppikkä, joka on ensin Jussin, sittemmin Timin tyttöystävä.

Timi ja Jussi ovat samalla luokalla ja ystäväystävät. Ylioppilaskirjoitukset ja armeija lähestyvät, tulevaisuus on auki mutta elämä maistuu, kolhut ja pettymykset ovat vielä edessäpäin.

Jussin tie on selvä: ensin armeijaan kuin vain kunnan kapiaisen poika ja sitten nopeasti ammattiin ja leipään kiinni. Timi sen sijaan haluaa siviiliin, hän on "erilainen nuori", toimii tiestikukkana paikallisessa kapakassa, menestyy koulussa jotakuinkin hyvin, kirjoittelee runoja. Jussi ei tuomitse Timin ratkaisua, pikemminkin se saa ajattelemaan, laajentaa omaa pinnallista maailmaa.

Jussin myötä isänkin mustavalkoinen telus saa jonkinlaisia sävyjä, riitoejny myötä kuitenkin.

Timi hakee siviiliin, käy läpi eläimellisen ja hermoja raastavan prosessin, joutuu ATL:n eteen ja hylätään. Edessä on meno armeijaan aseettomana. Timi kestää armeijaa muutaman viikon ennen dramaattista loppuratkaisua.

Kaavan mukaan

Ensimmäisen sivarirompsun on kirjoittanut nainen, mikä ei ole ihmeellistä sillä onhan yleisesti tunnettua, että naiset ovat rohkeampia ja uskaltavat suhtautua ennakkoluulottomammin elämään ja muutoksiin, poikkeavuuteen ja omaehtoisuuteen. Hellevi Salmisen romaani on huomion arvoisen ja sympaattinen. Asiat on otettu hyvin selville, sivariproessin kuvauksessa ei löydy yhtään virhettä. Yleisesti ei osata erottaa esimerkiksi aseetonta palvelua ja siviilipalvelua toisistaan, puhumattakaan rohkeudesta, mikä sivariproessiin tarvitaan. Kuka tahansa peräpäästään produktiivinen kelpaa armeijaan, vakaumuksia ei tiedustella, puhumattakaan kysymyksistä, joita ei edes paras ystävä voisi naama peruslukeilla esittää. Kuitenkin kirjasta jää kaivelemaan pari kysymystä, jotka pikemminkin vahvistavat taantumuksellisia ja lähes vedenpaisumuksen aikaisia käsityksiä sivareista.

Timin henkilökuva on kaavamainen sivarin malli: hän on herkkä hentonen runoilija, pelokas ja hapero. Tämä ei välttämättä ja vain ja anostaan liity ajattelevan ja tiedostavan ihmisen malliin, puhumattakaan sivarista. Siviari voi olla vaikka Valintatalon lähämyyjä, Nesteen ekonomi tai vaikkapa SOK:n autonkuljettaja.

Edelleen: kuinka moni tämän päivän nuorista voi ja haluaa samastua Timiin, onko tällaiselle ihmiselle tilaa ympäristössä, mikä puolustaa ja arvostaa maailmaa mikä voi mahtua yhteen attasesalkkuun? Tietenkin on kirjailijan oikeus valita henkilönsä ja tyyppinsä, mutta noin kokonaisuutena Siviari ei sympaattisuudestaan huolimatta laukaise lukkiutuneita ajatuskaavoja siviilipalvelusta järkevänä ja toimivampana vaihtoehtona.

NAHDAAN ISLANNISSA!

Länsi-Euroopan maissa on siviilipalvelusta monenlaista. Seuraavan koosteen on tehnyt Jukka Viitanen.

RUOTSI

1. Pituus:

Vaihtoehtoispalvelu 11,5 kk + 2,5 kk kertausharjoituksi.
Varusmiespalvelu 9 - 13 kk.

2. Rangaistus totaalkielletyille:

Ensimmäisellä kerralla sakkoja (500 - 3000 Skr) tai 1 kk:n vankeus avolaitoksessa, mistä puolet ehdonalaista Toisella kerralla 4 kk:n vankeus, josta 2 kk avolaitoksessa ja 2 kk ehdonalaisena. Maksimi ehdoton vankeus siis yhteensä 2,5 kk.

3. Palveluksen sisältö:

Palvelus on kokonaisuudessaan järjestetty osaksi kokonaisuuspuolustusta (palveluspaikkoja on tosin myös sosiaalialan kansalaisjärjestöissä), mikä on johtanut lähes tuhanteen totaalkiellettyjään vuosittain.

NORJA

1. Pituus:

Vaihtoehtoispalvelu 16 kk
Varusmiespalvelu 12 - 15 kk.

2. Rangaistus (tot.):

Ensimmäisellä kerralla 3 kk. Toisella kerralla 12 kk, josta 9 kk ehdollista. Siis maksimi ehdoton 6 kk.

3. Sisältö:

Palvelus mahdollista mm. humanitaarissa ja uskonnollisissa kansalaisjärjestöissä. Syksyllä 1984 avattiin erityinen siviilipalvelusopisto, jossa siviilipalvelusmiehet saavat 6-viikkoisen yleiskoulutuksen ennen palveluspaikkoihin sijoittumista; koulutusjaksoon sisältyy mm. 25 tunnin rauhankasvatusjakso.

ISLANTI

Ei asevelvollisuutta.

TANSKA

1. Pituus:

Vaihtoehtoispalvelu 8, 11 tai 24 kk (ks. 3).
Varusmiespalvelu 9 kk.

2. Rangaistus:

8 kk

3. Sisältö:

Väestönsuojelu (8 kk);
varsinainen siviilipalvelus (11 kk) mm. sosiaali- ja kulttuurialoilla, myös kansalaisjärjestöissä (mm. rauhajärjestöissä);
kehitysmaapalvelu (min. 24 kk).

4. Muuta:

Yleisestä asevelvollisuudesta huolimatta vain osa miehistä kutsutaan palvelukseen (v. 1980 vajaa 50%). Siviilipalvelusanomuksia ei käytännössä hylätä lainkaan.

HOLLANTI

1. Pituus:

Vaihtoehtoispalvelu 18 kk 20 päivää.
Varusmiespalvelu 14 kk.

(Kevään aikana parlamentti ottaa kantaa ehdotukseen, jolla siviilipalvelus lyhennettäisiin 14 kk 16 päivään; 16 päivää on varusmiesten keskimääräinen kertausharjoitusaika).

2. Rangaistus:

18 kk, josta 6 kk ehdollista.

3. Sisältö:

Palveluspaikkoja sosiaali- ja terveysalojen ohella mm. kulttuurialalla ja esim. rauhajärjestöissä. Määräaikaistyöskentely kehitysyhteistyötehtävissä vapauttaa asevelvollisuudesta.

4. Muuta:

Viimeisimmät käytettävissä olevat tiedot kielteisistä päätöksistä siviilipalvelusanomuksiin voidaan esittää seuraavana tilastona (rinnalla vertailu Suomeen):

1979	7,86% (180)	Suomessa	5,4% (50)
1980	4,90% (139)	"	10,0% (88)
1981	3,48% (94)	"	14,5% (119)
1982	0,05% (8)	"	18,7% (187)

Siviilipalvelus on mahdollisuus suorittaa useissa erissä.

38.

ITÄVALTA

1. Pituus:
Vaihtoehtoispalvelu 8 kk.
Varusmiespalvelu 6 kk.
2. Rangaistus:
3 - 6 kk; ketjutuomiot mahdollisia.
3. Sisältö:
Palvelus mahdollista myös kansalaisjärjestöissä.

SAKSAN LIITTOTASAVALTA

1. Pituus:
Vaihtoehtoispalvelu 20 kk (mahdollisuus suorittaa erissä)
Varusmiespalvelu 15 kk.
2. Rangaistus:
5 - 18 kk
3. Sisältö:
Palvelus pääosin sosiaali- ja terveysaloilla. Kahden vuoden kehitysmaapalvelu vapauttaa asevelvollisuudesta.

BELGIA

1. Pituus:
Vaihtoehtoispalvelu 15, 20 tai 24 kk.
Varusmiespalvelu 10 kk
2. Rangaistus:
Maksimi 3 v, käytännöstä ei tietoa.
3. Sisältö:
Väestönsuojelu ja terveysalat (15 kk);
sosiaali- ja kulttuurialat, kansalaisjärjestöt (mm. rauhanjärjestöt) 20 kk;
kehitysmaapalvelu 24 kk.
Kahden viikon vapaaehtoinen rauhankasvatusjakso.
4. Muuta:
Siviilipalvelushakemuksia hylätään vuosittain n. 1%.

RANSKA

1. Pituus:
Vaihtoehtoispalvelu 24 kk.
Varusmiespalvelu 12 kk.
2. Rangaistus:
Maksimi 2 v. käytännöstä ei tietoa.
3. Sisältö:
Palvelus mahdollista mm. kansalaisjärjestöissä. Kehitysmaapalvelu vapauttaa asevelvollisuudesta. Väestönsuojelupalvelu erotettu kokonaan omaksi erilliseksi asevelvollisuuden suorittamistavaksi.
4. Muuta:
Vuonna 1983 säädetyn uuden lain myötä lopetettiin vakuumuksen tutkinta ja siirryttiin ilmoitusmenettelyyn.

MIKSI MENNÄ ARMEIJAAN?

YHTEENVETOA JA TÄYDENTÄVIÄ HUOMAUTUKSIA

Vaihtoehtoispalvelun pituus on kaksinkertainen varusmiespalveluun verrattuna vain Ranskassa ja Belgiassa. Kummassakaan maassa ei tutkita aseistakieltäytyjien vakaumusta - Belgiassa tosin muodollinen tutkinta, kuten Hollannissa ja Tanskassa.

Palvelu yleishyödyllisissä kansalaisjärjestöissä (osaksi mm. rauhanjärjestöissä) mahdollista Belgiassa, Hollannissa, Ranskassa, Saksan liittotasavallassa, Tanskassa, Itävallassa, Norjassa.

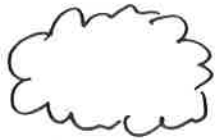
Kehitysyhteistyöpalvelu mahdollista belgialaisille, tanskalaisille, länsisaksalaisille ja italialaisille sekä ranskalaisille.
Aseistakieltäytymisoikeus myös sodan aikana ainakin Belgiassa, Hollannissa, Itävallassa, Saksan liittotasavallassa, Ranskassa, Tanskassa.

Amnesty International on adoptoinut aseistakieltäytyjiä Ranskasta (ennen vuoden 1983 lakia), Kreikasta, Italiasta, Sveitsistä ja Norjasta sekä Suomesta (2).

LÄHTEITÄ: Conscientious Objection to Military Service in Europe. - Council of Europe, AS/Jur (36)4 (Strasbourg, 17 May 1984)

Nordiskt Fredsforum 8/1983.- Finlands Fredsförbund, Helsingfors

Värnpliktsvägrare. - Amnesty International, svenska sektionen

SIVIILIPALVELUS ON YHTEISKUNNALLISTA VAIKUTTAMISTA

Martin Scheinin: Siviilipalvelus ja perusoikeudet, Suomen Siviilipalvelusmiesliitto, 1985

Otsikoin tämän esittelyni noin latteasti seuraavasta syystä: Eräs ystäväni huomautti, että siviilipalvelukseen vaikuttavat ratkaisevasti yleiset yhteiskunnalliset seikat ja niiden kehittyminen; että on suuri vaara olla ottamatta huomioon yhteiskuntaa kokonaisena, leikata siitä itselleen pala, jonka ääressä puuhailla. Tuollaisella itsensäselvyydellä hän halusi ehkä korostaa, että on olemassa tärkeämpiäkin, kokonaisempiäkin(!) toimintamahdollisuuksia kuin sivarileikkikielessä silmälaput päässä pelehtiminen.

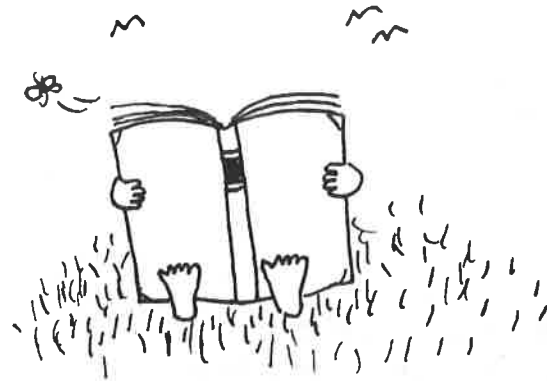
Mutta toisaalta ei ole helppoa kuvitella tilannetta, jossa mies konkreettisemmin, yksilönä(!) joutuisi ratkaisemaan k ä y t ä n n ö s s ä erilaisten vallankäyttömekanismien (valtio, ja erityisesti siis

armeija, työnantaja ja työtoverit (tulevat tai olevat), perhe, sukulaiset, ystävät, naapurit, ympäristö yleensä) ja itsensä suhdetta. Onko hän alamaainen eli ympäristöönsä alistuva, sopeutuja, vaikuttaja vai alistamisen ulottumattomiin pyrkivä eristyjä vai vallankumouksellinen. Scheininin kirja on humanistinen (kun nyt haluan lyödä nimilapun) siinä mielessä, että se lähtee ihmisen ja ihmisryhmien oikeudesta määrätä elämästään. Ihminen ei ole alamaainen erilaisille asioille, vaan jokainen tyhmä ja pieni ihminen uusintaa joka päivä yhteiskunnalliset valtasuhteet.

Jospa ihminen joskus ottaisi elämänsä omaan kouraansa, puristelisi sitä ja tekisi sillä mitä haluaisi. Mutta ei kukaan uskalla. Ja tietenkin me muut heti hänet murskaisimme.

Juha Sointu

KIRJOJA KESÄLAITUMILLE

Gunvor Javen, Per-Ole Johansson:
Voi hyvin, tyttö pieni
Suomen Rauhanliitto, 1984

Täydellisenä säilynyt sota-ajan kirjeenvaihto nuoren porvoolaistytön ja helsinkiläisen rintamamiehen välillä. Mies "kaatuu", siis tapetaan, mutta vaikka sen tietää alusta lähtien, tieto kuolemasta järkyttää. Mies on tullut kirjeitensä kautta niin eläväksi, samoin sota, sen mielettömyys. Kirjan luettuani ymmärrän Henrik Tikkasta, joka koko elämänsä taisteli sotaa vastaan. Kirjan luettuani olen vakuuttunut, että olemme oikealla tiellä: ei ole mitään järkeä tuhata aikaansa sotaan valmistautumista varten. Järkevämpää on käyttää aikaansa esimerkiksi tämän kirjan lukemiseen. (Miksi jokaisessa sivaripaikassa - ja armeijassa! - ei ole rauhankirjastoa?)

Tuula-Maria Ahonen

PS. Olette tutustunut toimistossa kirjolla oleviin rauhan-kirjoihin ja -lehtiin?

Kom med och bygg upp Fredsstationen. Finlands förata hus tillägnat fredsarbetet. Fredsstationen skapas av människor som du och jag. Ditt stöd är viktigt. Välkommet är både talkoarbete och ekonomiskt stöd.

FINLANDS FREDSFÖRBUND,
Telegrafväg. 6, 00520 Helsingfors
Tel. 00-142 918, 00-141 314

En fråga om v. Bonsdorffs bok 100 frågor om freden. Beställ.

Fråga 1 (78): Hur har den allmänna värnplikten egentligen kommit till?

Svar: Värnplikten anses vara den äldsta formen för anskaffning av krigsfolk och redan i det antika Grekland skulle varje familj ställa en rustad man ifäkt. Under medeltiden och början av nya tiden försvagades den allmänna värnpliktens idé och i stället använde man sig av vasall- och legohärlar samt utskrivning, som dock kan betraktas som en begränsad form av värnplikt.

I Frankrike återupplivades värnplikten efter 1789 års revolution och sedan ^{dess} här förknippats med övergången från furstestat till nationalstat. I den förra var soldaten genom sin trohetsed förpliktad att tjäna monarken med liv och blod, i den senare gällde det att vid behov offra livet för det gemensamma fosterlandet. Den moderna värnplikten kan därför betraktas som en demokratisk form för bildandet av arméer.

Samtidigt sammanhänger värnplikten med införandet av nutida massförstörelsevapen och övergången till det totala kriget. Ännu under förra hälften av 1800-talet anlätades i Europa i stor utsträckning värvade trupper, men efter 1870-71 års krig började de europeiska härlarna att helt omorganiseras på den allmänna värnpliktens grund. I Sverige utvidgades värnpliktens idé stegvis under 1800-talet tills försvarsväsendet 1901 uteslutande grundades på värnplikt. I vissa länder såsom t.ex. i Storbritannien har värnplikten dock varit i kraft endast i krigstid.

I Finland infördes värnplikt 1878, varvid dock endast en del av de värnpliktiga uttogs till aktiv tjänst i försvarsmakten. Då kejsaren fattade beslut om att finländska värnpliktiga skulle insättas i ryska truppförband utom Finlands gränser utbröt 1901 värnpliktsstrejk. Som följd därav upplöstes armén och värnplikten trädde ur kraft till 1918, då den återupplivades. Invånarna på Åland, som är helt demilitariserat och åtnjuter självstyrelse, är dock befriade från värnplikt. De kan i stället inkallas till tjänstgöring vid lots- och fyrväsendet, något som inte tillsvidare skett.

Den allmänna värnplikten innebär en stark militarisering av samhället genom att den utgår från att varje manlig medborgare bör lära sig hantera och vid behov använda dödsbringande vapen. Samtidigt befordrar den ultranationalistiska stämningar genom föreställningen att staten har så stort värde, att den vid behov kan kräva medborgarens liv. Den krigspropaganda värnplikten är förknippad med leder åter till hat och förakt gentemot andra folk. I en yrkesarmé är man bunden av sin trohetsed och behöver inte hysa några negativa känslor mot fienden, som inte mera är fiende när kampen väl är avslutad. I en värnpliktsarmé, som grundar sig på tvångsenrollering av civilpersoner, är detta tänkesätt främmande. Fienden måste representera det onda, om man skall kunna kräva de högsta tänkbara offer av medborgarna.

I ett kärnvapenkrig, där generaler som sitter i bunkrar ger order om utrotning av hundratusentals människor, företrädesvis civila, verkar idén om medborgaren som drar ut i strid för att försvara tro, hem och fosterland alltmera verklighetsfrämmande.

Kun rauhan tilaisuu-
seen rynni
ihmisiä

Tilaisuus alkoi klo 19.00. Koko iltapäivän olin järjestellyt paikkaa; Naisasiainliitto Unionia, joka sivumennen sanottuna oli kuin tehty Eroottisia Iltamia varten, ainakin naisellisen romantiikan osalta. Lähdin sitten uimaan Yrjönkadun uimahalliin. Saavuin tilaisuuteen kello 19.03. Ja se oli jotakin aivan mieleetöntä: paikka oli kuin nuijalla täyteen lyöty. Alkaen jo puoli kahdeksalta, kertoi Siviilipalvelusseuramme puheenjohtaja Kari J u v o n e n joutuneensa käännyttämään ovelta kymmeniä ihmisiä. Sisään ei kertakaikkiaan enää voinut ottaa. Ja vain harva oli ollut humalassa. Selvinkinpäin suomalaiset rohkenevat olla kiinnostuneita erotiikasta.

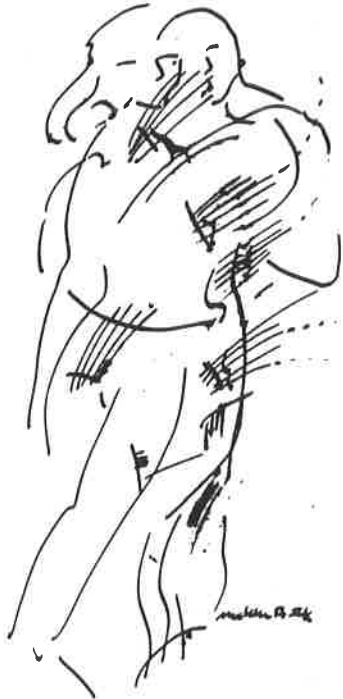
Pyysimme ihmisiä tuomaan eroottista ruokaa ja/tai juomaa, ja kyllä sitä tuotiin, ja kyllä sitä syötiin. Kun iltamyöhään olisin mennyt ottamaan voileivän niin ei, pöytä oli puhdistettu putipuhtaaksi -näinkö erotiikan nälkäisiä sitä ollaan?

Lehdet tosin kirjoittelivat, ettei ruoka ollut erityisen eroottista, mutta mistä sitä toinen ihminen voi tietää, mikä on jollekin eroottista ja mikä ei?

Jälkeenpäin kuulin, että esimerkiksi kansanedustaja Ulla-Leena A l p p i oli itse leiponut rahkapiirakkaa tilaisuutta varten. Mitä kaikkea yhteiseksi iloksi tuotuun ruokaan kätkeytyi, vaikea tietää.

Harvinaisen vähän muuten tilaisuudessa juottiin - muita juomia en nähnyt kuin viiniä. Selvästi humalaisia oli pari kolme, sinänsä hämmästyttävää.

Mitä alustus- ja keskusteluantiin tulee, minun on pakko tunnustaa, etten pysty sitä kovin tarkasti referoimaan. Kun on järjestelijänä tilaisuudessa, jossa ihmisiä istuu jo melkein pitkin seinää

.... Eroottiset
Iltamat

Ja katsoa, ei pysty oikein keskittymään...

Anna-lehdessä on mielestäni suhteellisen hyvä kuvaus iltamista. Rakkauden puutetta jäi (mies)toimittaja haikailemaan, mutta ennen kuin olimme edes lukeneet juttua, olimme jo päättäneet uudesta tilaisuudesta: Rakkausiltamista rauhanseman hyväksi. (Ks. toisaalla olevaa ilmoitusta.) Nyt on jo selvinnyt aika ja paikkakin: 17.5., luonnonromanttisessa ympäristössä; Seurasaaren ravintolassa. *

Mitä Eroottisiin Iltamiin tulee, mielestön ihmispaljous esti sen intiimin eroottisen latauksen, joka ehkä muuten olisi voinut kehittyä.

Kaiken kaikkiaan, muille kiinnostuneille tilaisuuksien järjestäjöille haluaisin vain todeta, että meidän (siis Naiset rauhan puolesta -ryhmän ja Helsingin Siviilipalvelusseuran) iltamamme voisi katsoa olevan vain esileikki.

Asia on ihmisille hyvin tärkeä ja todennäköisesti hyvin ongelmallinen: rauhan työtä kannattaisi jatkaa tällä ruohonjuuritasolla. Miehen ja naisen välillä on hyvin paljon keskusteltavaa... erittäin mielelläni saapuisin osallistujana johonkin vastaavanlaiseen tilaisuuteen. Tosin, kyllä, Seija W a l l i u s - K o k k o n e n ei enää halua että Eroottiset Iltamat -nimitystä käytetään - hän jatkaa omaa samannimistä ohjelmaansa lähiaikoina.

Mutta onhan noita sanoja... sellaistaikin vähän ajattelimme, että Rakkausiltamien jälkeen, järjestämme elokuussa Romanttis-Hedelmälliset Iltamat...

Tuula-Maria Ahonen

*: Rakkausiltamat
olivat, täynnä
ihmisiä niinkään.
Kaikesta ei aina
jaksaa kirjoittaa....

SVENSK RESUMÉ

Tisdagen den 18 juni godkände riksdagen den nya civiltjänstgörarlagen. Därmed har krigsministeriet lyckats med sina strävanden att återföra vapenvägrarna till totalförsvaret. Den nya lagen är i stort sett samma som regeringens förslag i januari. De förändringar som skett under riksdagsbehandlingen är antingen obetydliga eller rent tekniska.

Lagen behandlades prektiskt taget hela våren i riksdagen, främst i grundlags- och försvarsutskottet. En lång rad med sakkunniga hördes, och många av dessa (främst de som berörs av lagen) påpekade att regeringens förslag inte kan förverkligas. Detta bekymrade dock föga beslutsfattarna, som på några dagar snabbt och med hjälp av passliga frånvaron och tillfällig majoritet klubbade igenom lagen utan att alls beakta kritiken från de sakkunniga.

Den godkända lagen innebär i stort sett följande: Prövningen av vapenvägrare slopas, därmed godkänns alla sökande till civiltjänst. Civiltjänsten förlängs från nuvarande 12 till 16 månader, i praktiken en ren straffåtgärd. Civiltjänstens innehåll förändras så att den i framtiden främst skall omfatta skolning och tjänstgöring inom räddningsväsendet och första hjälp. I praktiken innebär detta befolkningskydd inom totalförsvaret. Vidare vill man i större grad än tidigare tillämpa samma bestämmelser på civiltjänstgörarna som inom armén. Detta innebär större grupper, strängare disciplin, längre arbetstid, större in-skränkningar på den personliga friheten m.m. Rena rama kasernförhållanden alltså, och till vad nytta? Dessa bestämmelser ställer stora krav på tjänstgöringsplatserna, vilket kan leda till att de små inrättningarna förlorar sina män. Över 60 av dessa små inrättningar har också i en adress uttryckt sin oro över att de i framtiden kanske inte kommer att få behålla sina civiltjänstgörare, som inom dessa gjort en värdefull insats. I de avgörande omröstningarna i riksdagen var det bara de gröna, Liisa Kulhia, DFFF och vissa SDP:are som motsatte sig majoriteten. Därtill röstade SFP:S Håkan Nordman och Ole Wasz-Höckert mot förlängningen av civiltjänsten. Ålänningen Gunnar Jansson röstade konsekvent blankt.

Lagen träder i kraft fr.o.m. den 1.1 1987 och gäller till den 31.12 1991. De som godkännts till civiltjänst före den 1.1 1987

tjänstgör tidsmässigt enligt den gamla lagen, dvs. 12 månader.

Ännu är den framtida civiltjänsten inte helt färdigbakad. Till lagen hör nämligen också en förordning, som skall precisera lagen. Troligen kommer försvarsministeriet (läs huvudstaben) att göra även den, varför man enbart kan vänta sig ytterligare försämringar.

Civiltjänstgörarförbundet kommer i och med att den nya lagen träder i kraft att understöda totalvägran, vägran att tjänstgöra mera än 11 eller 12 månader och selektiv vägran (=vägran att delta i vissa uppgifter. I lagen finns nämligen ett moment som lyder: Civiltjänstgörarens tjänstgöring bör ordnas så, att hans övertygelse inte råkar i konflikt med fullföljandet av tjänstgöringsuppgifterna.)

Mera uppgifter om lagens finesser fås från Civiltjänstgörarförbundet.

Sora-rörelsen (Från krigsreservist till fredsaktivist) fortsätter att tömma ut arméns reserver. Tidpunkten är den bästa möjliga, nämligen samtidigt som krigsmyndigheterna tror sig ha täppt till läckaget från armén från ena sidan (den nya civiltjänstgörarlagen) börjar det plötsligt och läcka från andra hållet (Sora). Mera uppgifter om Sora fås från f.d. Undersergeant Erik Kull (tel. 90-563572) eller f.d. korpral Aulis Lehto (tel. 90-419416 eller 140427).

De Hundras kommitté ordnar ett arbetsläger för arbetslösa ungdomar (18-24 år) vid Fredsstationen den 19-31 augusti. Mera informatio och anmälning: Tel. 90-141336.

Från och med den 1 augusti kommer undertecknad att tillträda som halvtidsanställd kanslissekreterare på fredsförbundet. Till arbetsuppgifterna hör bl.a svenskspråkig civiltjänstgörarvågledning i Civiltjänstgörarförbundets kansli (tel.90-140427).

Thomas Hackman

SIVIILIPALVELUSMIESLIITON ALUEYHDISTYKSET JA YHTEYSHENKILÖT
CIVILTJÄNSTGÖRARFÖRBUNDETS LOKALAVDELNINGAR OCH KONTAKTMÄN

- HELSINKI: Aulis Lehto, Helsingin Siviilipalvelusseura, Mannerheimintie 100 A, 00250 Helsinki, puh. 90-419 416.
Ilpo Helén, HYSI, Mannerheimintie 5 A 2.krs. 00100 H:ki.
- ESPOO: Björn Hemming, Teekkarisivarit, Palkkatilankatu 7 G 77, 00210 Helsinki, puh. 90-141450 (k); päivystys torstaisin klo 18 - Servin mökillä.
- HÄMEENLINNA: Harri Laine, Käänteenoara 10, 13130 Hämeenlinna, puh. 917-63616 (k), 917-77186 (t).
- IISALMI: Ari Arffman, Paloisvuorentie 24 D 28, 74130 Iisalmi, puh. 977-23079 (k).
- IMATRA: Lauri Pärssinen, Tammirinteen lastenkoti, Tammirinne 5, 55800 Imatra, puh. 954-31405 (t), 954-64193 (k).
- JOENSUU: Osmo Karttunen, POKSI; 80850 Paihola, puh. 973-84351/282 (t) 973-731537 (k).
- JYVÄSKYÄ: Keijo Luoto, JYSSI; Kansakoulukatu 7 A 4, 40100 Jyväskylä, puh. 941-218895 (k), 941-617421 (t). Päivystys tiistaisin klo 18 - Kirjakahvilan piharakennuksessa (Seminaarinkatu 28).
- KAJAANI: Juha Heinonen, Pohjolankatu 27 B 55, 87100 Kajaani, puh. 986-29879.
- KESKI_UUSIMAA: Jyrki Leminen, KUSI; Järvenpään sosiaalisairaala, 04480 Haarajoki, puh. 90-2915254 (t).
- KUOPIO: Pekka Blomster, Savon Sivarit, Juontotie 3 G 42, 70150 Kuopio.
- LAHTI: Vesa Valenius, Metsärinteenkatu 9 O 109, 15210 Lahti, puh. 918-332388.
- LOHJA: Jukka Saarenpää, Lohjan Sivarit, Nummijuntintie 13, 08700 Virkkala, puh. 912-86058 (k), 912-41150 (t).
- MIKKELI: Petri Puhakka, Porrassalmenkatu 34 A 5, 50100 Mikkeli, puh. 955-14191/128 (t).
- OULU: Juha Alakulppi, Kajaanintie 43 A 4 as. 13, 90210 Oulu.
- PARAINEN/PARAGAS: Stig Eklund, Kärkulla 11, 21610 Kirjala, puh. 921-748722 (t).
- PIETARSAARI: Sture Sunabacka, Pietarinpuistikko 5 B, 68600 Pietarsaari, puh. 967-16201.
- RAAHE: Jussi Sipola, 92220 Piehinki, puh. 982-32510.
- ROVANIEMI: Ari Hamanen, Kolpeneentie 19 B 13, 96440 Rovaniemi, puh. 960-10131 (t).
- SATAKUNTA: Vesa Penttilä, Harjavallan sairaala, Asuntola, Siviilipalvelusmiehet, 29200 Harjavalta, puh. 939-742600.
- SAVONLINNA: Paavo Putus, Kuninkaankartanontie 4 B 3, 57100 Savonlinna, puh. 957-13006 (k).
- SODANKYLÄ: Heikki Pennanen, Pohjois-Lapin ammattikoulu, 99600 Sodankylä, puh. 9693-11454 klo 17 jälkeen.
- TAMPERE: Jukka Nisula, Sähköotalo as. J 1, TTKK, PL 527, 33101 TRE, puh. 931-162692 (t) tai 931-162063 (t).
- TURKU: Tapani Ranta, Kellonsoittajankatu 3-7 E 118, 20500 Turku, puh. 921-27540 (k); päivystys keskiviikkoisin klo 17 - 20 Ystävyyden talolla, Eskelinkatu 3, 3. krs. puh. 921-332493.
- VAASA: Peter Snickars, Purola 136, 65300 Vaasa, puh. 961-151464 (k) 961-152180 (t).
- VANTAA: Vexi Virtanen, Pakkalantie 26, 01530 Vantaa, puh. 90-8701107 (k).
- VARAKAUS: Vesa Räsänen, Kauppakatu 11 B 21, 78200 Varkaus, puh. 972-22003.
- TORNIO-KEMI: Jarmo Viitanen, Toivolantie 2, 95410 Kiviranta, puh. 980-40761/osasto J.

Jos olet saamassa tai saanut tuomion aseistakieltäytymisestä etkä ole ollut yhtyedessä sivariliittoon, niin ota yhteyttä.

"Vantasia" -viikonloppu Helsingissä

SIVIILIPALVELUSMIESLIITTO JÄRJESTÄÄ 17 - 18.8 1985

"VANTASIA-SEMINAARIN", JOSSA POHDITAAN TULEVIA TOIMEENPITEITÄ JUURI HYVÄKSYTYN LEX PIHJALAMÄEN JOHDOSTA: TULE MUKAAN MUOTOILEMAAN LIITON TULEVAISUUDEN LINJAA.

PAIKKA: TÖÖLÖN NUORISOTALO (PAULIGIN HUVILA), MEHELININKATU 36.

LISÄTIETOA JA ILMOITTAUTUMINEN: SIVARILIITTO.

SIVARI on puolueisiin ja uskonnollisiin katsomuksiin sitoutumaton Suomen Siviilipalvelusmiesliiton jäsenlehti. Se ilmestyy jäsenille 6 kertaa vuodessa. Lehden julkaisija ja kustantaja on Suomen Siviilipalvelusmiesliitto ry., Sähköttäjänkatu 6, 00520 Helsinki 52. Puh. 90-140427. Postisiirtotili: 750 54-1. Tämän lehden toimittivat Tuula-Maria Ahonen, Thomas Hackman, Esa Keskitalo, Aulis Lehto, Juha Sointu (vast.) ja Tom Viitanen.
Paino: Anneko Ky, Helsinki.

Jos vastaanottajaa ei
taivoiteta, palauttakaa
Siviilipalvelusmies-
liittoon, Sähköttäjän-
katu 6, 00520 Helsinki.

"KEHITYKSEN" POLKUA
ETEENPÄIN ?